

Тамо где живот постаје сцена

Слоган овогодишњег јубиларног 55. ФЕДРАС-а – „Тамо где живот постаје сцена“ – идеално спаја суштину постојања ове величанствене традиционалне манифестације у Малом Црнићу са људским битисањем у вртлогу мира и немира, врлина и мана.

Стишком стазом дугом педесет пет година, у огртачу заветне традиције, ФЕДРАС корача лагано, као сведок прошлог и садашњег времена, у намери да расветли магију простора у којем свака суза, осмех, изговорена реч и покрет имају тежину истинске љубави народа, који чува своју културу.

ФЕДРАС је за нас живо биће, које се из године у годину развија и гради на темељима страсти према испуњеном животу. Под блиставим рефлекторима фестивала, обичан човек одлаже своје свакодневне бриге, скида маске које му друштво намеће и облачи ону најузвишенију – маску ствараоца. Тако публика постаје део светлости непоновљиве чаробне сцене. Позоришни аматеризам тријумфује изнад пролазности. По Шекспиру, позориште и живот људи нису само велелепне зграде, представе, аплаузи и награде. Оно је уточиште, дом, велики простор – сцена где сви ми чезнемо за својим местом под сунцем.

И док се публика бори са тишином и ишчекивањем почетка представе, свесни смо да свако извођење означава почетак и крај илузије, скривање тајни иза кулиса и тренутак када маске падају. Подизање позоришне завесе симболизује рађање и живот, а њено спуштање – пролазност. А све што се дешава између публике и глумаца јесте граница између јавног живота и приватности.

Добро дошли на 55. ФЕДРАС. Препустимо се светлости, отворимо срца и закорачимо заједно тамо где стварност добија најлепше боје позоришне уметности. Тамо где живот постаје сцена!

Зорка Стојановић

14.10.2026. (Среда)
10,00 часова
Спомен парк

ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ МАЛО ЦРНИЋЕ

У општини Мало Црниће 14. октобра 2026. године, свечано је обележен Дан ослобођења од агресора у Другом светском рату. После интонирања химне Републике Србије „Боже правде“, на спомен обележје подигнутом у знак сећања на храбре борце, који су своје животе узидали у темеље слободе положени су венци. Цвеће као симбол живота, раста, радости, показује да смо сви и даље пратимо трагове страдалих жртви како би сачували слободу у којој данас живимо.

Као и сваке године, венац су положили представници Војске Републике Србије, а затим и председник општине Мало Црниће, Малиша Антонијевић и заменик председника Општине, Даниел Сурдуловић; председница Скупштине општине, Горанка Беба Стевић и секретар СО-е, Јелица Мрдак, као и представници Полицијске станице – Мало Црниће

Присутнима се обратио председник општине Мало Црниће Малиша Антонијевић:

„14. октобар није само датум у општинском календару – то је темељ на коме почивају наша слобода, мир и право да градимо и развијамо општину Мало Црниће. Зато данас, прослављајући Дан општине и обележавајући Дан ослобођења, стојимо овде са дубоким поштовањем према онима који су дали своје животе да бисмо ми живели у миру. Та слобода није дошла сама. Није била поклоњена. О цени за слободу наше отаџбине, Јован Дучић је у својој „Химни победника“ оставио стихове који и данас одјекују: „Јер је отаџбина само оно куда наш зној падне где је крв очева пала.“

Зато овде говоримо о њима – о очевима, синовима, браћи и пријатељима... О људима чија имена данас читамо, али, чији су животи били много више од имена уклесаних у камен. Иза сваког тог имена стајао је један живот, једна породица, једна кућа, једна мајка која је чекала,

један отац који се надао, деца која су чекала да им се очеви врате. Са подручја наше општине у борбу за слободу приступило је 1.985 бораца, а њих 463 своје животе положило је у тој борби. То нису само бројеви. То су 463 људске судбине, 463 угашена живота и 463 породице које су заувек остале без некога свог.

Историјска је чињеница, да је српски народ у најтежим тренуцима без оклевања стајао на страни права, правде и слободе. Победа над фашизмом није била само војна победа, већ тријумф људскости над мраком и безумљем. Живимо у епохално изазовном времену. Док у свету бесне сукоби, наша борба је борба за мир, очување стабилности и заједништва. А мир се не чува речима, већ снагом и одговорношћу. Зато научени тешким лекцијама из прошлости, данас снажимо нашу државу – не да бисмо било коме претили, већ да више никада не бисмо били плен. Наш дуг према ослободиоцима не мери се само венцима које овде полагамо, већ и тиме какву државу остављамо онима који долазе после нас - само јака и стабилна Србија јесте гаранција да се голгота кроз коју су наши преци прошли више никада неће поновити.

Нека је вечна слава и хвала свим јунацима који су положили своје животе за слободу, част и одбрану отаџбине. “

Минутом ћутања одата је почаст свима који су животе положили у борби за слободу, не само општине Мало Црниће, него свих који су борили против фашизма.

17,00 часова

Сала ФЕДРАС-а

СВЕЧАНА СЕДНИЦА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Свечана седница Скупштине општине, коју је отворила Горанка Беба Стевић, председница Скупштине, поводом обележавања Дана општине Мало Црниће, почела је интонирањем химне „Боже правде“ у изведби хора „Одјек“ из Пожаревца.

„Поштоване колеге одборници, уважени гости, драги пријатељи, поштоване даме и господо, велика ми је част и искрено задовољство да вас, у име Скупштине Општине Мало Црниће и у своје лично име најсрдачније поздравим и пожелим добродошлицу на Свечану седницу Скупштине Општине, сазвану у част Дана општине Мало Црниће и Дана ослобођења. За нашу Општину, 14. октобар је дан који нас подсећа на једно од најзначајнијих раздобља

наше историје, када је слобода поново постала стварност. Обележавајући годишњицу ослобођења од агресора у Другом светском рату, одајемо почаст свима који су својом храброшћу, пожртвованосту, вером у слободу и полагањем својих живота допринели да будуће генерације живе у достојанству и миру. Њихова дела припадају историји, али

вредности за које су се борили остају трајна обавеза свих нас. На нама је да то наслеђе чувамо, да прошлост поштујемо без заборава и да будућност одговорно градимо. Данашњи дан је прилика да се осврнемо на пут који смо прошли, али и да са озбиљношћу сагледамо обавезе које су пред нама. Као председница Скупштине општине, желим да истакнем значај одговорног рада представничког тела чија је свакодневна дужност озбиљна и обавезујућа. Одборнички мандат подразумева поверење грађана, а то поверење морамо оправдати савесним радом и одлукама које су усмерене ка добробити целе локалне заједнице. Дан општине је и празник заједништва. Он нас подсећа да резултати настају онда када се знање, рад и добра намера претворе у конкретна дела. Наш задатак је да чувамо оно што су претходници створили и да будућим генерацијама оставимо општину у којој ће имати разлога да остану, стварају и да буду поносни на свој завичај.

Са великим задовољством отвaram свечану седницу Скупштине општине Мало Црниће и још једном најсрдачније поздрављам све присутне: одборнике, председника Општине, заменика председника, чланове Општинског већа, начелницу Општинске управе, заменика начелнице, све запослене у Општинској управи, директоре јавних предузећа и установа, као и све запослене у њима, председнике месних заједница, удружења, представнике медија. Такође поздрављам и присутне представнике војске, полиције, судова и тужилаштва, градоначелника града Пожаревца, председнике Општина као и председнике Скупштина општина, представнике Српске православне цркве, здравства, културе, државних и приватних предузећа, установа, осигуравајућих друштава, медијске куће и све присутне госте.

Хвала вам што сте својим присуством увеличали обележавање Дана Општине Мало Црниће.

Желим да упутим искрене честитке и свим становницима наше општине поводом 14. октобра. Нека овај дан буде прилика да са поносом говоримо о својој историји, са уважавањем о људима који су је стварали и са вером у могућности које су пред нама...“, рекла је председница СО-е Мало Црниће.

Присутним одборницима и гостима, обратио се и председник Општине, Малиша Антонијевић: „Поштована председнице Скупштине општине Мало Црниће, одборници и чланови Општинског већа, уважени гости, драги суграђани, поштовани пријатељи, дозволите ми да вам, пре свега, пожелим искрену добродошлицу и да вам се захвалим што сте својим присуством увеличали овај наш свечани дан – 14. октобар, који је за општину Мало Црниће од великог значаја. На данашњи дан исказујемо најдубље поштовање према нашим прецима који су у тешкој борби против фашизма положили своје животе и уградили их у темељ слободе коју данас уживамо. Њихова жртва није само историјска чињеница коју формално обележавамо; она је наш морални компас који нас свакодневно подсећа колика је

цена слободне и независне земље. Са друге стране, данашњи датум је прилика да сагледамо све оно што смо остварили између два октобра. Имао сам онај људски осећај бриге да ли смо постигли довољно и јесмо ли могли више, али када подвучемо црту, схватам да немамо разлога за незадовољство, јер смо у тешким и изазовним временима успели да урадимо много. Поносно могу да истакнем да смо обухватили све кључне сегменте развоја општине: од инвестиција у путну и комуналну инфраструктуру, улагања у културу, преко подстицајних средстава за развој пољопривреде, па све до директних мера популационе политике, подршке образовању, бриге о најмлађима... Све ове подухвате не бисмо могли остварити сами и зато дугујемо велику захвалност државном врху, Влади Републике Србије и ресорним министарствима на изузетној сарадњи, свесрдној подршци и помоћи. Резултате тог заједничког рада, планове и остварене пројекте који мењају слику наше општине, моћи ћете детаљније да погледате у промотивном филму који смо припремили.

Општина Мало Црниће је одвајкада опстајала и развијала се захваљујући вредним, поштеним и честитим људима, зато је сваки нови пут, обновљени објекат или пружена подршка дугорочан улог у сигурнију будућност свих наших грађана. Свечани дани попут овог прилика су и да одамо заслужено признање онима који нашу заједницу чине бољом и успешнијом. Изузетно сам поносан што ћемо данас, као и сваког 14. октобра, уручити Октобарске награде и књижевну награду „Србољуб Митић“ онима који су својим радом, знањем и залагањем осталили неизбрисив траг у години за нама и дали немерљив допринос угледу наше општине. Искрене честитке свим овогодишњим добитницима признања!

Упућујем велику захвалност својим сарадницима, свим запосленима, како у локалној самоуправи тако и у јавним установама и предузећима, али и вама, драги грађани општине Мало Црниће. Ваше поверење и подршка, конструктивни предлози, па и оправдане критике, дају нам снагу да радимо још ефикасније и одговорније.

Пред нама су нови изазови, али и јасни планови којима трасирамо пут напретка наше општине. Свесни смо да тај пут неће бити нимало лак, али јединство које данас показујемо и делимо даје ми апсолутно уверење да ћемо пребродити све препреке, јер само заједничким радом, међусобним уважавањем и сарадњом можемо обезбедити успех и напредак. Изазовна времена стварају јунаке, а отуда и најпознатија изрека српског војводе Живојина Мишића која гласи: „Ко сме, тај може, ко не зна за страх, тај иде напред.“

Свим суграђанима најсрдачније честитам Дан општине и Дан ослобођења! Нека нам овај дан донесе нову снагу и веру у све што заједно стварамо.

Хвала вам.

Уследио је промо-филм који су припремили Никола Томић, директор Центра за културу општине Мало Црниће и Александар Саша Аћимовић, информатичар.

У наставку свечане седнице Скупштине општине, уручене су Октобарске награде – највише општинско признање. Добитници су: Бојана Митровић из Малог Црнића за допринос у развоју културе; Данијела Божичковић Радуловић из Петровца на Млави, за изузетан допринос у развоју културе и књижевности Винка Палић из Пожаревца изузетне резултате у васпитно-образовном раду и развоју образовања; Никола Томић из Батуше за, за развој културног стваралаштва, афирмацију општине и допринос очувању традиције; Стефан Траиловић за изузетан допринос развоју предузетништва; Ивана Младеновић за остварене резултате у пољопривредној производњи и Спортско удружење „Кула 1924“ за остварене резултате и унапређење спорта.

Награде је уручио председник Општине Малиша Антонијевић, а у име добитника захвалила се Винка Палић.

Књижевна награда „Србољуб Митић“ установљена је Одлуком Скупштине општине Мало Црниће 14.10.1993. године и у континуитету се додељује 34. пут. Одлуку о овогодишњем лауреату саопштила је председница Жирија за доделу ове престижне књижевне награде, **Данијела Божичковић Радуловић**.

Комисија за доделу књижевне награде „Србољуб Митић“ Мало Црниће, именована решењем Општинског већа, у саставу: Данијела Божичковић Радуловић из Петровца на Млави, председник Комисије; Зорка Стојановић из Малог Црнића, члан и Радица Павловић из Црљенца члан; на седници дана 08.10. 2026. године, једногласно је донела следећу

О Д Л У К У

Књижевна награда „Србољуб Митић“, за најбољу збирку поезије, издату у периоду 01.10.2025. – 01.10.2026. године, припала је ДУШКУ БАБИЋУ из Београда, аутору збирке песама „ПОХВАЛА РИМОВАЊУ“ у издању Издавачке куће „Граматик“ из Београда.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

За књижевну награду „Србољуб Митић“, ове године конкурисало је 54 аутора. Жири је једногласно донео одлуку да књижевну награду „Србољуб Митић“ добије Бабић Душко, аутор збирке поезије „Похвала римовању“,

Душко Бабић је српски књижевник, доктор наука, управник Српске књижевне задруге и некадашњи директор Филолошке гимназије у Београду.

Рођен је 1959. године у Гламочу. Завршио је студије југословенске и опште књижевности на Филолошком факултету Универзитета у Београду 1983. године, а на истом факултету је 2003. године докторирао са темом "Мистичко искуство у песништву српског романтизма".

Радио је као професор књижевности у Филолошкој гимназији у Београду од 1995. године. Између 2007. и 2019. године је био њен директор. За управника Српске књижевне задруге је изабран 2019. године. До сада је објавио следеће књиге: Позориште ирационалног – студије о драми Александра Поповића, Матица српска, Нови Сад, 1988; Тескобе, „Рад“, Београд, 1997; Песме српског солдата, „Рад“, Београд, 1998; Трпија, „Ослобођење“, Српско Сарајево, 2001; Мистика српског романтизма, Завод за уџбенике и наставна средства, Српско Сарајево, 2004; Народ на међи, СКЗ, Београд, 2012; Умити се, сузама, изабране и нове песме, Српска књижевна задруга, Београд, 2015; Повратак, изабране песме, Смедеревска песничка јесен, Смедерево, 2017; Ако љубав нисмо, збирка песама, Српска књижевна задруга, 2017; Његошев национализам, Catena Mundi, 2020. Стан и хранам песме, Граматик Београд, 2023. и др. Аутор је више акредитованих уџбеника и приручника из књижевности за гимназију и средње школе. Добитник је бројних награда и признања. Живи у Београду.

Збирку ПОХВАЛА РИМОВАЊУ чине пет лирска опуса звучних назива: КЊИГЕ, ОГЛЕДАЛА, ПЕВАТИ И УМИРАТИ, СВЕТЛИ ПОНЕДЕЉАК/ ЗЈАП/ ПОХВАЛА

РИМОВАЊУ. Душко Бабић својим стиховима недвосмислено издваја његов естетички и поетички став. У времену доминације слободног стиха, ова збирка је свесна и програмски артикулисана одбрана риме, метра и мелодиозности као темеља српске и европске песничке традиције. Приметно је његово изузетно занатско умеће и познавање историје српског језика, спајајући рефлексивне теме са строгом формом, која не спутава, већ појачава и емотивну и мисаону енергију. У целости и представља типичан пример поезије у којој се преплићу народне мудрости са чежњом за породичним и душевним миром. Универзални симболи сигурности, слике једноставног, праведног и уређеног живота понекад имају ироничан обрт. Уочава се суптилна, благо патетична свест о савременом добу,

Виспреном и зналачком комбинацијом поетских слика са народним изразима Душан Бабић сугерише неопходност апсолутног хармоничног живота на земљи, јер човек целог живота чека „куцнути час” када ће све доћи на своје место.

У контексту целе књиге назире се опомена да се „суштина” и унутрашњи спас не могу наћи у пуком материјалном збрињавању већ да човек мора тражити дубље, духовне основе постојања.

Комисија за избор књижевне награде „Србољуб Митић“:

1. Данијела Божичковић Радуловић, председник
2. Зорка Стојановић, члан
3. Радица Павловић, члан

Књижевну награду је овогодишњем лауреату уручила председница Скупштине општине Мало Црниће, Горанка Беба Стевић. Душко Бабић се захвалио уз краћу беседу о Србољубу Митићу и прочитао једну своју песму:

ОБЕЋАЊЕ

Питаш кад ће бити:
Биће братац биће

Кад суђено буде
Када куцне час

И овце на броју
И курјаци сити

И мир топлог дома
И ручак на столу

Јастуче за снове
Кревет и покривка

Једног лепог лета
На светог Живка.

18,00 часова
Спомен парк

ОТВАРАЊЕ 55. ФЕСТИВАЛА ДРАМСКИХ АМАТЕРА СЕЛА СРБИЈЕ ФЕДРАС-а

У спомен - парку испред зграде Општине, уприличена је свечана академија поводом отварања 55 Фестивала драмских аматера села Србије.

У име организатора добродошлицу гостима пожелио је директор Центра за културу Никола Томић. У првом реду, истакао је да је мотив постојања Фестивала да општина Мало Црниће ојача свој бренд по ком се препознаје на културној мапи Србије.

„Захваљујем се свима на подршци који чине да овај фестивал расте из године у годину. Ту пре свега мислим, на локалну самоуправу, јер без помоћи и подршке не би било ни неког напретка, ни остваривања наших циљева и резултата. Захвалност дугујемо и

Министарству културе на значајним средствима која су за 70 одсто увећана у протекле четири године. Такође, хвала и донаторима који проналазе начина да помогну овој манифестацији и исказују друштвену одговорност и бригу за позоришне аматере. Морам да истакнем да не можемо водити рачуна само о глумцима и позоришном ансамблу, него и о публици. Зато пратимо шта публика жели и воли да погледа на нашој сцени...“ рекао је директор Никола Томић.

Традиционално на свечаном отварању ФЕДРАС-а чула се и реч председника општине Мало Црниће, Малише Антонијевића.

„Поштовани уметници аматери, учесници овогодишњег фестивала, уважени љубитељи драмске уметности, поштовани суграђани и пријатељи, сви ви који сте и ове октобарске вечери са нама, драги гости добродошли на ФЕДРАС, добродошли у Мало Црниће.

Изузетна ми је част и велико задовољство да вас у име Општине Мало Црниће и у своје лично име поздравим на отварању 55. Фестивала драмског аматерског стваралаштва — фестивала који већ дуже од пола века представља заштитни знак, понос и културно језгро наше заједнице. Педесет и пет година трајања није само безначајна бројка у календару; то је вишедеценијско сведочанство о визији, неуморном ентузијазму и великој љубави према сцени свих оних генерација које су позориште у Малом Црнићу доживљавале као свој дом. Велико хвала свим

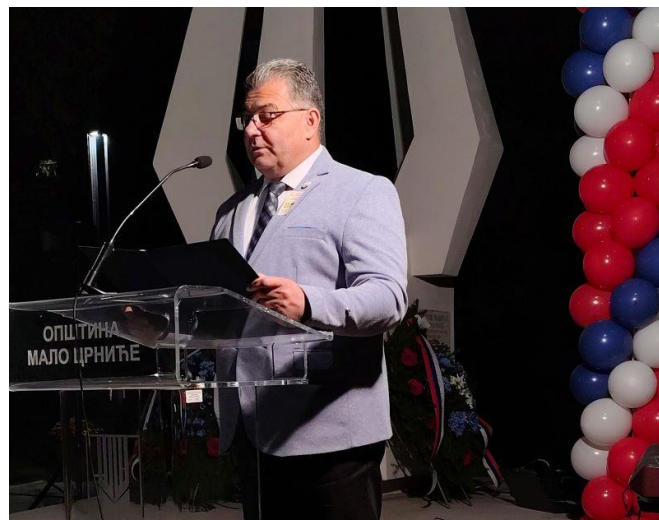
људима различитих занимања који су били део нашег позоришта али и део наше сцене и нашег фестивала, нашег ФЕДРАСА, фестивала који је понос, дика и друго име наше општине.

Када закорачимо 'Тамо где живот постаје сцена' видимо снагу аматеризма који већ дуже од пола века спаја људе и чува наш културни идентитет. Све до 22. октобра, имаћемо јединствену прилику да уживамо у десет врхунских позоришних остварења, које је за такмичарски програм овогодишњег ФЕДРАСА-а пажљиво селектавао наш познати драмски уметник Александар Дунић. Ове представе оцениће и стручни жири фестивала, сачињен од еминентних драмских уметника којима желим успех у одабиру најбољих међу најбољима. Свесни какво наслеђе носимо, последњих година смо, заједничким снагама са Центром за културу Општине Мало Црниће и уз континуирану подршку Министарства културе Републике Србије, уложили огромне напоре да ФЕДРАС подигнемо на још виши ниво. Реновирали смо и опремили просторије и салу ФЕДРАСА-а, обезбедили неопходна средства и организациону подршку, а све са циљем да глумачким ансамблима омогућимо најбоље услове, а публици доживљај достојан највећих позоришних сцена.

Овом приликом желим да упутим посебну захвалност Центру за културу, на челу са директором Николом Томићем, чији су визионарски рад, енергија и непрекидна посвећеност дали снажан замајац развоју културног живота наше општине. Њиховим преданим ангажманом, ФЕДРАС из године у годину помера границе квалитета и организације, а културна сцена Малог Црнића добија сјај какав заслужује.

Велику захвалност и поштовање упућујем и глумцима нашег Општинског аматерског позоришта „Бранислав Нушић“ који са много посвећености достојно представљају општину Мало Црниће. Наш највећи искорак и залог за будућност јесте рад са децом. Кроз оснивање Дечјег ФЕДРАСА-а и Школе глуме при Центру за културу, наши најмлађи су добили прилику да заволе позориште и изразе свој таленат. Поред позоришта, Мало Црниће постало је место сусрета различитих уметничких израза — од изворног фолклорног стваралаштва и очувања нематеријалног културног наслеђа, па до свих осталих културних садржаја. Све то потврђује да је ова општина средина у којој се култура не само чува, већ и изнова ствара, унапређује и развија. Круна свега свакако јесте ФЕДРАС, покренут са намером да афирмише, поспеши и очува позоришну уметност и културни живот у руралним срединама, првенствено у Стигу, али је убрзо прерастао у манифестацију на нивоу целе државе.

Драги глумци и позоришни ствараоци, желим вам успешне наступе и заслужене аплаузе, а публици истинско уживање у незаборавним фестивалским вечерима које су пред нама...“, рекао је председник Антонијевић.

У културно-уметничком делу програма учествовао је хор „Одјек“ из Пожаревца, глумци ОАП „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића и вокални солиста Анастасија Костић.

55. ФЕДРАС отворила је драмска уметница из Београда, Мина Лазаревић:“... Позориште је лековито, позориште је потреба и док је света и века тако ће и да буде. Оно што сам ја спознала посећујући овај и неке друге фестивале аматерског позоришта, то је количина радости, игре, ентузијазма и труда који су глумци аматери уложили да би та представа била приказана. Професионалци можда западају у неку замку да престају да се играју, док та замка не постоји код

гумаца аматера, зато што они то раде из чисте и неповратне љубави и потребе. ФЕДРАС траје 55 година. Полујубилеј, јер је петица на крају а не нула. Проглашавам овогодишњи ФЕДРАС отвореним“, рекла је Мина Лазаревић. Фестивалску заставу подигли су полазници Школе глуме Центра за културу општине Мало Црниће.

ОТВАРАЊЕ ЛИКОВНЕ ИЗЛОЖБЕ „ПУЛСИРАЊЕ“

На дан отварања ФЕДРАС-А отворена је Шуматовачка изложба под називом ПУЛСИРАЊЕ.

Присутне је срдечно поздравила директорка библиотеке „Србољуб Митић“, а изложбу је отворила Данијела Ранчић из Београда, стручни сарадник за програме у Шуматовачком центру.

Избор радова обухвата цртеже и слике који се баве човеком и природом, њиховом сарадњом, преплитањем, али и независним постојањем.

Овом изложбом обухваћена су дела Велизара Крстића, чији непролазни дух и снажна уметничка мисао представљају стуб ове колекције, Цилета Маринковића, Михаила Петковића, Данила Бојића, Марије Васиљев. У читаоници „Осам нијанси плаве“ библиотеке „Србољуб Митић“, изложени су уметничке слике Велизара Крстића, Весне Опавски, Данила Бојића, Иване Ивановић, Јелене Петровић, Маје Ракочевић Цвијанов, Марије Васиљев, Милана Маринковића Цилета, Милош Ђорђевић, Михаила Петковића, Наташе Јанковић, Стефана Бошковића

Спојом генерација Шуматовачка доноси поетски дијалог којем традиција и прошлост пружају руку будућности новим трептајима и визијама ауторима млађе и средње генерације попут Стефана Бошкоћевића, Татјане Мартички, Тамаре Ждерић...

„Пред нама је сусрет два простора и два сензибилитета – Центра за ликовно образовање у Шуматовачкој и плодне равнице која пулсира у Малом Црнићу.

Радови аутора различитих генерација, сабрани су у ову јединствену целину, а Центар за ликовно образовање својом излагачком мисијом чини и Мало Црниће важном и незаобилазном станицом на мапи очувања и промоције домаће визуелне културе.

Гостовањем у Малом Црнићу, ова збирка отвара нови круг дијалога, позивајући посматрача да закорачи између потеза аутора и у тишини излагачког простора препозна одјеке једне живе и непрекидне уметничке хронике...“, рекла нам је Катарина Булајић, уредник програма у Шуматовачком центру.

ПРЕДСТАВЕ НА 55. ФЕДРАС-у 2026.

14.10.2026. (Среда)

20,00 часова

Сала ФЕДРАС-а

Културно-уметничко удружење младих
Београд

„Поље малина“

Сценарио: Никола Масал
Редитељ: Матеја Јовановић

Изузетна част да пробије лед и отвори такмичарски програм јубиларног 55. ФЕДРАС-а (Фестивала драмског аматерског стваралаштва) у Малом Црнићу припала је представи „Поље малина“ у продукцији Културно-уметничког удружења младих (КУУМ) из Београда. Као први комад на овогодишњем фестивалу, ова млада екипа доноси освежавајућу театарску енергију одмах након свечане академије отварања.

„Поље малина“ је динамична и духовита сатирична црна комедија која прати троје младих

антихероја — Цилета, Бобија и Ану. У жељи за брзим богаћењем и бегом од класичног посла „од девет до пет“, они покрећу сопствени „бизнис“ заснован на лажљивом прорицању судбине, гледању у шољу и скидању црне магије. Иако им ова продаја магле у почетку делује као генијалан план за лаку зараду, ствари брзо измичу контроли. У њихову импровизовану ординацију ушетају људи са криминалним намерама, чиме се покрећу стварне и опасне завере. Иза хумора и апсурда, комад шаље оштру критику модерног друштва и опсесије младих за инстант успехом преко ноћи. Ликове у овој напетој комедији тумачи талентована млада глумачка екипа КУУМ-а: Алекса Сузић, Оливера Николић, Никола Масал, Маша Котаранин, Уна Нинић, Никола Антонијевић, Ненад Новаковић и Матеја Пјановић.

Комад је потпуно оригиналан ауторски пројекат младих стваралаца: текст (сценарио): Никола Масал, режија: Матеја Јовановић, техника: Кристијан Бранковић, оригинална музика: Антоније Јосиповић.

Овим извођењем на сцени у Малом Црнићу, београдски ансамбл званично започиње деветодневну трку за фестивалске награде у снажној селекцији овогодишњег ФЕДРАС-а.

По оцени Жирија публике у саставу: Зоран Живковић, Милош Ивић и Немања Павловски. Признање за најбоље глумачко остварење припало је Алекси Сузићу за улогу Цилета. За прелепе најаве, које су лагано уводиле публику у разнолика догађања побринула се водитељка: Сања Ивковић.

15.10.2025. (четвртак)

18,30 часова

Библиотека „Србољуб Митић“

СУСРЕТИ ПЕСНИКА „ДОЋИ ДА СЛУШАМО ПЛОЧЕ“

ФЕДРАС није само смотра позоришних ансамбала већ и других врста уметности. Имали смо на отварању изложбу слика Шуматовачке и Београда а У библиотеци „Србољуб Митић“ сустрели су се песници разних генерација на поетско-музичкој вечери „Дођи да слушамо плоче“.

Присутне је поздравила директорка Библиотеке, Данијела Божичковић Радуловић, која је истикла да на основу прошлости, градимо будућност. Истакла је да данас скоро нико не слуша плоче, али су их многи сачували. Речима добродошлице придружио се и директор Центра за културу општине Мало Црниће, Никола Томић.

Уз сентименталне звуке групе Кербер, Галије, Нивух фосила, Електричног оргазма, Здравка Чолића, Јасне Злокић, Владе Калембера и других тадашњих музичких звезда, стихове су говорили: Светлана Перишић, Драган Радосављевић Буљана Стојићевић, Зорка Стојановић, Саша Васић, Ана Хранисављевић, Дијана Мирковић Данијела Панић, Данијела Божичковић Радуловић, Слађан Буковски, Ивана Мартиновић Никодијевић, глумица Бојана Митровић, сликар Славољуб Милошевић Цаки...

„Оно што директорка Библиотеке закува мора и да се покуса“, често кажемо у шали, али песници су извлачили бројеве, тим редом стајали поред грамофона, бирали плочу, говорили своје стихове и стихове омиљеног другог писца.

Најмлађи учесник књижевног сусрета Михаило Васић

Ништа без грамофона.....

15.10.2026. (Четвртак)
20,00 часова
Сала ФЕДРАС-а

ОАП „Бранислав Нушић“
 Мало Црниће
„Љубинко и Десанка“

Сценарио: Александар Поповић
 Редитељ: Дејан Цицмиловић

Друге вечери јубиларног 55. Фестивала, публика у Малом Црнићу имала је прилику да ужива у правој позоришној послastici. На сцену је ступио домаћи ансамбл Општинског аматерског позоришта „Бранислав Нушић“, извевши култну драму Александра Поповића „Љубинко и Десанка“, у адаптацији и режији истакнутог глумца и редитеља Дејана Цицмиловића.

Ова позната „фарса и по“ води нас у парк, на једну обичну клупу, где кроз топлу, хумористичну и повремено сетну причу пратимо неспретна трагања за љубављу и сву лепоту обичне свакодневице. Позориште из Малог Црнића деценијама представља један од најважнијих стубова аматерског драмског стваралаштва у Србији, што су глумци још једном потврдили сјајном игром и енергијом коју су пренели на публику.

У овој представи своја глумачка умећа показали су глумци: Валентино Ољача, Драгана Костић Милутиновић, Мирослав Милутиновић, Зоран Живковић и Тамара Јовановић. Остали сарадници на представи: Саша Аћимовић и Вељко Милић.

Комад „Љубинко и Десанка“ већ је освојио срца публике широм региона, укључујући и запажен наступ на Смотри драмских аматера Поморавља и Подунавља „Живка Матић“ у Пожаревцу, а извођење на домаћем фестивалу било је права круна њеног досадашњег сценског живота. На крају вечери, жири публике у саставу прогласио је Тамару Јовановић за најбоље глумачко остварење вечери, која је сјајно и зналачки тумачила лик Торбарке.

Водитељ програма: Милош Ивић

16.10.2026. (Петак)
18,30 часова
Сала ФЕДРАС-а

ТРСТЕНИЧКО ПОЗОРИШТЕ

Трстеник

„ЧОРБА ОД КАНАРИНЦА“

Сценарио: Милош Радовић
 Редитељ: Тијана Матић, Андреј Јовановић

Беспрекорном игром, глумица Тијана Матић у улози Јелене Владисављевић Јеце и Андреј Јовановић маестрално тумачећи лик Михајла Медовића Меде, увели су публику у занимљиву љубавну причу двоје младих, који имају различите погледе на живот у брачној заједници.

На свој начин приказали су федрасовској публици нежну, сентименталну и суптилну комедију о љубави, партнерским односима и животним дилемама. Духовите и емотивне ситуације на моменте тужне иако је у питању комедија, вешто су нам дочарали односе између мушкарца и жене. Као и у животу мушко – женски односи су заиста сложени, некада се та сложеност претвори у складност и тиху хармонију. Наилазе догађаји који је руше, доводе до пада, суза, али на крају ипак побеђује љубав.

Занимљива је чињеница да су глумци сами режирали представу а за сценарио се побринуо Милош Радовић. Асистенти режије су Лазар Милошевић Лаза, Душан Јовић Ћуле, и Милош Милошевић Шика.

Бригу о сцени и костимима такође су преузели глумци Тијана и Андреј, док су да све што се тиче реквизита и гардеробе буде у реду постарали су се Марија Јовановић, Теодора Јовичић и Данка Аћимовић.

Жири публике је ове вечери радио у саставу: Драгана Алексић Николић, Марко Бошковић и Јелена Трифуновић Илић.

По њиховом мишљењу, признање за најбоље глумачко остварење припало је: Тијани Матић.

Важна су признања и награде, али ништа лепше кад се чују аплаузи публике, и када се при изласку из сале изговарају реплике са сцене. Поред живаних коментара о представи, чуло се и тихо певушење: „Кад се Цига зажели медених колача, он пошање Циганку у село да врача...“

16.10.2026. (Петак)

21,00 часова

Сала ФЕДРАС-а

Позориште Аматера Батајнице ПаБ – Склониште у театру
Батајница, Земун

„Боинг – Боинг“

Сценарио: Марк Камолети

Редитељ: Колективна режија ПАБ

Склониште у Театру

Хит комедија, урнебесни водвиљ препун љубавних заврзлама, неочекиваних сусрета, забуна и преокрета који су обећавали вече смеха, на трећем фестивалском дану ФЕДРАС-а. Публика у Малом Црнићу имала је прилику да ужива у чувеној комедији ситуације „Боинг-Боинг“, по тексту Марка Камолетија, у извођењу ансамбла Позоришта аматера Батајница (ПАБ) – „Склониште у театру“ из Земуне. Ова планетарно популарна представа уврштена је у Гинисову књигу рекорда као најизвођенији француски драмски текст свих времена, са традицијом вишедеценијског непрекидног играња на светским сценама.

Динамичан заплет прати париског архитекту чији се савршено уштимани живот са три стјуардесе руши оног тренутка када увођење бржих, суперсоничних авиона поремети ред летења и све три девојке доведе у његов стан у истом тренутку. Режију ове разигране комедије потписује колектив режисера ПАБ-а „Склониште у театру“, чији је ансамбл заједнички осмислио адаптацију и сценску поставку.

У улогама на сцени гледамо врстан глумачки тим који чине Драган Миленковић, Зоран Страка, Владимир Стегић, Милан Вукановић, Ана Павловић, Јелена Вукушић и Јована Опарница. Сарадници на представи су Мирољуб Војиновић и Мирко Марковић. Само Позориште аматера Батајница још од свог оснивања 1994. године, под вођством Зорана Страке и Оливере Вучковић, негује позоришну уметност у својој матичној кући у Улици Ивана Сенковића у Батајници. Са више од педесет премијера, бројним гостовањима и организовањем сопствених фестивала, ова трупа у Мало Црниће доноси препознатљиву енергију, заједништво и врхунски хумор, гарантујући публици незаборавно фестивалско вече.

Жири публике, у саставу: Драгана Алексић Николић, Марко Бошковић и Јелена Трифуновић Илић одлучио је да за глумца вечери прогласи Јелену Вукушић Дуловић за успешно тумачање Жудите.

Водитељ програма: Валентино Ољача.

17.10.2026. (Субота)
20,00 часова
Сала ФЕДРАС-а

Културни центар Бачка Паланка
Бачка Паланка

„Бајка о позоришту“

Сценарио Владимир Ђурђевић
Редитељ: Ненад Еречковић

Представа „Бајка о позоришту“ у извођењу Драмског студија Установе „Културни центар Бачка Паланка“, по истоименом изузетно популарном и горко-духовитом драмском тексту Владимира Ђурђевића, представља дело које на сатиричан и ироничан начин приказује однос политике према култури и уметности у савременом друштву. Радња, смештена у осиромашено позориште у којем се током кампање појављују политичари са великим обећањима, нуди тему у којој се препознаје свака средина, па се током извођења смењују смех и кнедла у грлу. Ова поставка конципирана је и као својеврсни омаж култној комедији „Лари Томпсон – трагедија једне младости“ Душана Ковачевића, славећи

ентузијазам позоришних радника. Паланачку поставку режирао је Ненад Еречковић, који је успео да фокус стави на тезу да је позориште стање духа, а не само зграда, дајући комаду специфичан локални шарм и енергију.

Представа је остварила запажен успех и на такмичарској сцени, одушевивши жирије на значајним смотрима, попут наступа на Републичком фестивалу аматерских позоришта у Кули, а одликује је и велика посвећеност децентрализацији културе кроз играње у местима попут Гајдобре. Глумачку екипу и ауторски тим чине посвећени ентузијастички сарадници: Гордана Холук, Доротеа Јосић, Јованка А. Влаховић, Ненад Еречковић, који уједно потписује и режију, Недељко Пудар, Огњен Рајинац и Живко Живковић, док техничку подршку потписују: Драган Дукић и Силвана Јосић. Сви они су својом енергијом, брзим трансформацијама и сјајном хемијом на сцени успели да остваре одличну комуникацију са публиком и приреде доживљај који се дуго памти.

Поред свега тога, извођење ове представе обележило је и четврти дан 55. ФЕДРАС-а, где је Жири публике

радио у саставу: Марија Перић, Милош Ивић и Сара Траиловић. Сходно одлуци жирија публике, признање за најбоље глумачко остварење нашло се у рукама Ненада Еречковића за успешно одиграну улогу Јована Дебељачког.

Водитељ програма: Драгана Алексић Николић

18.10.2026. (Недеља)
20,00 часова
Сала ФЕДРАС-а

Културни центар Кула
 Кула

„Сумња“

Сценарио: Џон Патрик Шенели
 Адаптација и режија: Слободан Станковић

Петог фестивалског дана ФЕДРАС-а, публици у Малом Црнићу представио се ансамбл Културног центра Кула са представом „Сумња“, насталом по тексту америчког драмског писца Џона Патрика Шенлија, у адаптацији и режији Слободана Станковића. Овај награђивани комад доноси снажну психолошку драму која преиспитује границе између истине и сумње, поверења и предрасуда, остављајући гледаоце пред питањима на која није лако пронаћи одговоре. Кроз сукоб ликова и постепено откривање њихових уверења, представа подстиче публику да преиспита сопствене ставове и запита се колико далеко сумња може да нас одведе. У представи играју Лука Фолк, Слободан Ногавица, Драгица Јотановић, Биљана Митрић, Слободанка Кнежевић, Никола Чизмар и Андрија Бјелица. Занимљиво је да је ансамбл у почетку започео рад на другом драмском тексту, али је због промена у плановима морао да се окрене новом комаду.

Упркос том изазову, глумци су успели да припреме представу која је освојила прво место и Златну плакету на 67. Републичком фестивалу аматерских позоришта Србије у Кули.

Поред режије и адаптације, Слободан Станковић потписује и сценографију, костимографију и избор музике. Превод су урадили Стеван Хорн и Маријана Љумовић, за дизајн светла заслужан је Петер Чањи, костиме и реквизиту припремиле су Зорица Јововић и Снежана Давидовић, а за шминку су биле задужене Анастасија Вуковић и Ања Мосорка. Тон је обликовала Марија Стела Бајаи, мајстор светла је Дарко Кецмановић, инсписијент и лектор Маријана Љумовић, организатор Светлана Милетић, а за технику је био задужен Здравко Врањеш. Слободанка Кнежевић, поред

глумачке улоге, доприноси представи и клавирском интерпретацијом.

Представу је поред Стручног жирија пратио и Жири публике у саставу: Теодора Живковић, Бојана Митровић и Петар Бебан Јовановић.

За глумицу вечери жири публике је прогласио Биљану Митровић, за успешно одиграну улогу сестре Џејмс.

Водитељ програма: Мирослав Милутиновић

19.10.2026. (Понедељак)
18, 30 часова
Сала ФЕДРАС-а

Аматереско позориште КУД „Обилић“ Крњево
 Крњево, општина Велика Плана

Кућа са прозором

Сценарио Љиљана Лашић
 Редитељ: Предраг Живановић

Прва такмичарска представа вечерас одиграна пред Стручним жиријем и федрасовском публиком била је драма која обилује емотивним сценама „Кућа са прозором“, у извођењу драмске секције КУД-а „Обилић“ из Крњева у општини Велика Плана. Представа је рађена по тексту познате српске глумице и драмске списатељице Љиљане Лашић. Прича је смештена у амбијент једног врачарског стана и са пуно тоpline, хумора, али и горко-слатких животних истина говори о породичним односима, сукобу генерација, носталгији и судару традиционалног морала са савременим друштвеним околностима. За аматерске ансамбле овај комад представља изузетан уметнички

изазов, јер захтева дубоку емотивну глуму и уверљивост у грађењу ликова, што су глумци из Крњева успешно пренели на сцену кроз интимну атмосферу.

Упечатљива је сценографија и аутентичност костима. Уверљиву и топлу породичну причу на сцени дочарала је уиграна глумачка петорка коју чине Горан Лекић, Тамара Антић, Андријана Пантелић, Ненад Јовановић и Светлана Пауновић. Спој различитих генерација унутар овог ансамбла дао је представи посебну драж и аутентичност, верно одсликавајући причу о породици и кућном огњишту.

Ово извођење има и посебан значај јер је припремљено у години када КУД „Обилић“ из Крњева обележава 100 година постојања и рада. Крњево се може похвалити

једном од најдужих традиција аматерског позоришног стваралаштва у овом делу Србије, те је учешће на овогодишњем ФЕДРАС-у својеврсна круна стогодишњег неговања драмске уметности у овом месту.

По оцени жирија публике у саставу: Марија Ивић, Мирослав Митровић и Валентино Ољача, признање за најбоље глумачко остварење вечери припало је Светлани Пауновић за улогу Макалеле.

Водитељ програма: Данијела Божичковић Радуловић

19.10.2026. (Понедељак)

21, 00 часова

Сала ФЕДРАС-а

Аматерско позориште Центра за културу „Драган Кеџмановић
Кучево

„Оскар“

Сценарио: Клод Маније

Редитељ: Иван Драгојловић

Друга представа шестог фестивалског дана ФЕДРАС-а, публици се представио ансамбл Аматерског позоришта Центра за културу „Драган Кеџман“ из Кучева комедијом „Оскар“, насталом према тексту француског драмског писца Клода Манијеа, у режији Ивана Драгојловића, који је заједно са Дијаном Гржобић радио и на адаптацији текста. У свету у којем се богатство лако стиче у причама, а углед пажљиво гради пред туђим очима, породица Вражић покушала је да

започне нови живот и остави прошлост иза себе. Повратак из Немачке требало је да значи почетак мирнијих дана, али постојала је једна незгодна околност – њихово богатство имало је прилично сумњиво порекло. Од тог тренутка, једна тајна повлачила је другу, неспоразуми су се множили, а покушаји да се сачува породични углед постајали су извор бројних комичних ситуација.

У представи су играли: Иван Драгојловић, Санела Анкић, Ана Дидановић, Миљан Грујић, Милош Јовановић, Петар Милорадовић, Дијана Гржобић, Јасмина Стоиловић, Младен Крстић, Младен Деспотовић, Иван Грујић, Весна Раденковић, Сергеј Станковић, Јован Инђић и Кристина Милојевић. За тон је био задужен Александар Павловић. Кучевљански ансамбл донео је на ФЕДРАС причу о породичним заврзламама, људским слабостима и вечитој борби између онога што јесмо и онога што желимо да други виде у нама. Кроз комичне ситуације и живописне карактере, публика је имала прилику да ужива у позоришној причи која забавља, али и подсећа да истина, ма колико је прикривали, увек пронађе пут до светлости. По завршетку представе, жири публике у саставу: Марија Ивић, Мирослав Митровић и Жељко Светомировић, прогласио је Ивана Драгојловића за глумца вечери.

20.10.2026. (Уторак)

18, 30 часова

Библиотека „Србољуб Митић“

Промоција збирке песама „Стиховање“ Магдалене Рецовић

У недељи ФЕДРАС-а, стиховање са публиком је неизбежно. Октобра 2026. године у библиотеци „Србољуб Митић“ Мало Црниће, читалачкој публици је представљена нова збирка поезије „Стиховање“, ауторке Магдалене Рецовић из Костолца.

Магдалена Рецовић је рођена 1974. године у Руми. По занимању је професор српског језика и књижевности и ради у Основној школи „Јован Цвијић“ у Костолцу. „Стиховање“, је њена друга поетска књига, а објавила је и збирку прича „Азбучница од ситница“. За свој књижевни рад добила је више признања и награда. Издавач збирке поезије „Стиховање“ је Удружење за промоцију културе, традиције и туризма „Од књиге до душе“. Потписнице рецензија су Рената Минић и Славица Пејовић. За изглед корица побринула се Данијела Божичковић Радуловић, а за илустрације Николина Минић и Милица Даниловић.

Присутне госте и ауторку збирке поезије „Стиховање“, поздравила је Данијела Б. Радуловић.

О књизи су говориле: Биљана Живак, Рената Минић и Гордана Славковић.

Читав догађај оплеменила је прелепим песмама Марија Стојићевић, вокални солиста.

20.10.2026. (Уторак)
20,00 часова
Сала ФЕДРАС-а

Центар за позориште „Масука“
 Позориште Велика Плана

„Зовем се Лука“

Сценарио: Наташа Радоњић

Редитељ: Наташа Радоњић

Како промичу фестивалски дани у Малом Црнићу, 20 октобар омогућио је сусрет позоришне публике и ансамбла Позоришта „Масука“ из Велике Плана, који су одиграли представу „Зовем се Лука“. Глумци су уверљиво водили љубитеље позоришне уметности кроз причу о одрастању, успоменама и животним искуствима који нас обликују. Настала по роману „Мушки дневник“ Душана Пејчића, у драматизацији и режији Наташе Радоњић, ова представа отворила је простор за размишљање о детињству, сазревању и трагању за сопственим идентитетом. Посебну пажњу привукло је сценско преплитање различитих животних доба главног јунака, чиме је Лука постао не само лик на позорници већ и симбол свих оних који су се, одрастајући, суочавали са собом, сопственим преиспитивањима и светом који их окружује.

Посебан утисак оставио је и спој глуме и живе музике (клавир и гитара), који је додатно нагласио емоционалну снагу ове сценске приче. У оживљавању ове приче учествовали су глумци: Александар Петровић Вавић, Марко Пантовић, Николина Пауновић, Невена Петровић, Александра Вељковић, Нена Бајић, Никола Стоиљковић, Марко Богдановић,

Андрија Вучковић, Лена Јовановић, Уна Шобот, Давид Симоновић, Николина Бањаш, Ђурђа Доганџић, Лана Милосављевић, Методије Вељковић, Лазар Донић, Давид Шоботић и Петар Здравковић. Ауторски и технички тим представе чине и сарадници: Миливоје Пешић, Југослав Тодоровић, Зоран Митић, Марко Пантовић, Наташа Радоњић, Весна Барјактаревић и Бојан Маринковић. Иза представе стоји заједнички рад глумаца, редитељке и бројних сарадника, чија се посвећеност спојила у јединствен сценски доживљај. Управо је тај заједнички стваралачки труд учинио позориште местом сусрета различитих талената, идеја и емоција, а фестивалска публика понела је са собом оно најважније — живу причу која се родила на сцени и наставила да живи у сећању гледалаца.

И ове вечери представу је са пажњом пратио Жири публике у саставу: Милица Радовановић, Стефан Павловски и Богдан Милић. Одлука Жирија је једногласна и титулу ГЛУМЦА ВЕЧЕРИ понео је Александар Петровић Вавић.

Водитељ: Драгана Костић Милутиновић

21.10.2026. (Среда)

20,00 часова

Сала ФЕДРАС-а

Позориште „Јанко Веселиновић“
Богатић

„Авети“

Сценарио: по драми Хенрика Ибзена
Адаптација и режија: Ивана Терзић

ФЕДРАС је још једном потврдио значај дуге позоришне традиције и љубави према сценској уметности, окупљајући ансамбле који својим радом чувају и развијају дух аматерског театра. У оквиру овогодишњег фестивалског програма, Позориште „Јанко Веселиновић“ из

Богатића представило се драмом „Авети“ Хенрика Ибзена, у режији Иване Терзић, доносећи пред публику дело које и данас отвара бројна питања о породици, моралу, одговорности и наслеђу прошлости.

Под редитељским вођством Иване Терзић, глумци су градили атмосферу у којој тишина, паузе и неизговорене речи имају подједнаку снагу као и изговорени дијалози. Сценска поставка усмерена је на унутрашње сукобе ликова и постепено откривање истина које оптерећују њихове животе. Таквим приступом ансамбл је настојао да приближи савременој публици драму која, иако настала у другом времену,

и данас говори о људским слабостима, породичним односима и последицама одлука које се преносе с генерације на генерацију. У представи су играли: Мирослава Ковачевић, Младен Јуришић, Емилија Тешић, Мирослав Перић, Милош

Јуришић и Лазар Пузић, градећи ликове кроз дијалог, емоционалну напетост и међусобне односе. Њихова сценска игра допринела је стварању драмске атмосфере у којој се постепено откривају дубоки породични расколи и последице дуго скриваних истина. Остали сарадници на представи били су: Стефан Берић, Синиша Петровић, Милан Ковачевић, Дамир Вучетић, Мина Шанковић, Ивица Мијић, Драгица Максимовић, Анастасија Ковић. Гостовање Позоришта „Јанко Веселиновић“ из Богатића још једном је показало колико су за аматерско позориште важни истрајност, посвећеност и спремност да се одговори на сложене уметничке изазове. Извођењем Ибзенових „Авети“, овај ансамбл донео је на фестивалску сцену дело које подстиче на размишљање и подсећа да позориште није само простор приче и игре већ и место суочавања са питањима која остају актуелна и након што се завеса спусти.

Водитељ: Немања Павловски

Жири публике у саставу: Драгана Костић Милутиновић, Мирослав Милутиновић и Тамара Јовановић, донео је одлуку да за глумца вечери прогласи Мирославу Ковачевић за улогу госпође Хелене Алвинг, удовице капетана и коморника Алвинга.

22.10.2026. (Четвртак)

20,00 часова

Сала ФЕДРАС-а

Продукција:

Испад – Центар за интерактивну уметност

Професионална представа у част победника

„Удај се мушки“

Режија: Марија Барна Ликовска

Текст: Дуња Петровић

Свечаним завршетком 55. ФЕДРАС-а, публика у Малом Црнићу имала је прилику да ужива у правој позоришној послатици. Након уручења награда и проглашења најуспешнијих овогодишњих остварења, у част свих учесника, лауреата и верне фестивалске публике, изведена је професионална комедија „Удај се мушки“, у продукцији „Испав – Центра за интерактивну уметност“ из Београда.

Ова духовита и веома гледана комедија са певањем, настала по тексту Дуње Петровић, у режији Марије Барна-Липковски, на најлепши начин заокружила је овогодишњи фестивал. Радња прати тројицу блиских пријатеља који се суочавају са неочекиваним проблемом када схвате да је нестао новац намењен за свадбу једног од њих. У жељи да спасу венчање и спрече потпуни хаос, преузимају организацију на себе, али их недостатак искуства води из једне комичне ситуације у другу, стварајући низ духовитих неспоразума и неочекиваних обрта. Врхунски глумачки ансамбл, који су чинили Снежана Савић, Стефан Урош Тешић, Милош Ђорђевић и Александар Јовановић, освојио је публику изузетном енергијом, непосредношћу и сјајним глумачким импровизацијама. Духовит и животан текст, обогаћен музичким нумерама и песмом, отворио је простор за препознавање свакодневних ситуација и вечитих тема брака, пријатељства, новца и свадбених обичаја. Уз много смеха, доброг расположења и аплауза, „Удај се мушки“ донела је Фестивалу завршницу достојну јубиларног сусрета са позоришном уметношћу. Тако је спуштена завеса на 55. ФЕДРАС, уз захвалност свим учесницима, организаторима и публици која из године у годину потврђује да позориште има посебно место у културном животу Малог Црнића. До наредног фестивалског сусрета!

Где живот постаје сцена? У позоришту, кући, на улици, шеталишту, планини, реци...? Тамо где први пут угледамо сунце – тамо почиње и сцена – она права, животна, стамена, ветровита, осунчана, тужна, радосна, нежна, борбена, пролазна, али са неизбрисивим траговима. Пратећи

те трагове долази се до истине, на којој се све гради. И свако има своју сцену. Упорно хода до ње и у сталној је потрази за новим сазнањима, покушавајући да оплемени свој живот, баш „Тамо где почиње сцена...”. Под сунцем и капом небеском има места за све нас...

Познати цитати о позоришној сцени

- „Позориште је присилни рефлекс масе људи.” (Сара Бернар)
- „Позоришту су потребна стална подсећања да нема ничег ужаснијег од рада оних који добро раде оно што уопште не вреди.” (Гор Видал)
- „Поглед љубавника је позориште за богове.” (Јохан Волфганг фон Гете)
- „У позоришту постоје три главна закона: заинтересовати, импресионирати и покренути. Тудио сам се колико сам могао да задовољим масе.” (Ћакомо Пучини)
- „Где год се споје глумац и публика, настаје позориште. Подржавам сваки облик позоришта, па и 'клубски'.” (Бојана Тушуп)
- „Нема већег позоришта за врлину од савести.” (Цицерон)
- „Верујем да моћ смеха и суза може постати противотров за мржњу и страх.” (Чарли Чаплин)
- „У позоришту се увек дешавају чуда! Тамо су пронашли уточиште сви протерани снови, све неузвраћене љубави, све добре тајне.” (Мирослав Антић)
- „У сваком случају, боље је гледати живот у позоришном комаду, него гледати позоришни комад у животу.” (Бранислав Нушић)
- „На позорници се најпре дигне завеса, па се тада одигра драма. У животу то другачије бива: најпре се одигра драма, па се онда дигне завеса.” (Бранислав Нушић)
- „Свет је позорница на којој свако мора да одигра своју улогу.” (Вилијам Шекспир)
- „Позориште је место на коме се најдубље тмине људске душе осветљавају рефлекторима истине.” (Милош Црњански)
- „Позориште не мења свет, али мења људе који ће променити свет.” (Аугусто Боал)
- „Глума није претварање, већ откривање оног скривеног у нама.” (Бојан Ступица)
- „Позориште је једина уметност где је дах живог човека и стваралац и материјал.” (Јован Христић)
- „У позоришту живимо хиљаду живота у само неколико сати.” (Мира Ступица)
- „Када се завеса подигне, све патње и бриге остају у гардероби — на сцени постоји само чиста чаролија.” (Љуба Тадић)
- „Позориште је огледало у којем друштво види своје право лице, своје врлине и своје заблуде.” (Виктор Иго)

БЕЛЕШКЕ И СВЕДОЧЕЊА

Др Душко Бабић – књижевност као трагање за суштином

(Разговор са добитником књижевне награде „Србољуб Митић“)

Душко Бабић са члановима Жирија

Награда „Србољуб Митић“ носи име писца који је оставио траг у културном животу нашег краја, а додељује се већ дуги низ година. Шта за Вас значи ово признање и какву одговорност носи награда која чува име једног писца и његово дело?

Србољуб Митић је био особена, усуђујем се да кажем, непоновљива појава у српској поезији. Самоук, са четири разреда основне школе, целог живота осамљен у селу Црљенцу, крај Малог Црнића, састављао је стихове који су високо вредновани, више од књижевних зналаца него од широке читалачке публике. Таквих, самониклих песника одувек је било у српском народу, или још боље, у српском језику, што даје за право онима који мисле да су Срби „песнички народ“, да српска култура носи у себи „песнички ген“. Ни сам нисам далеко од таквог уверења. Српску књижевност засновао је песник, Свети Сава, у чијем озрачју већ осам векова настаје све што је трајно и узвишено у нашој култури. То је духовни простор у којем ми као народ тражимо „други живот“, виши план постојања, пут на којем се корача „у правцу своје висине“, како је говорио Васко Попа. Поезија је један од таквих путева, а песници светли „знакови поред пута“. Србољуба Митића доживљавам као изданак тог наслеђа и нашег трајања „на горком тлу Балкана“. Због тога награду са његовим именом примам са радошћу, са надом да и сам направим по неки „крилати корак“ на том путу.

Рођени сте у Скуцанима код Гламоча, а Ваш професионални и књижевни пут везан је за Београд и значајне српске културне установе. Колико завичај, детињство и прва сећања остају присутни у човеку који се читавог живота бави књижевношћу?

Детињство и завичај увек су са мном и у мени. Моје песме црпе одатле најлепше емоције, слике, лица, најскупље речи. Кад би се неким чудом прекинула та веза, ја више не бих могао да пишем песме, не бих имао потребе да их пишем. У завичају, док сам био дете, преко епских песама о јунацима упознао сам шта могу реч и стих, колика је дубина и моћ језика. Још се живо сећам са каквим усхићењем сам читао Ћопићеве *Магареће године*, Нушићеве *Хајдуке*, Андерсенове *Бајке*... Кад своје детињство погледам одавде, после много година, чини ми се да је мој професионални и животни пут био одређен већ тада, да сам после само следио путање које су се тада отвориле. Верујем да у сваком песнику, на овај или онај начин, пева дете које носи у себи. Кад сам ја у питању, сигуран сам да је тако.

Као професор књижевности, директор Филолошке гимназије и данас управник Српске књижевне задруге, сусретали сте се са књижевношћу из различитих углова. Где се, по Вашем искуству, најдубље разуме књижевност – за катедром, за радним столом писца или у сусрету са читаоцем?

То зависи какво значење дајемо речи „разумети“, односно који аспект књижевности посматрамо. Ако имамо у виду тумачење књижевности у теоријском и књижевнонаучном смислу, онда је „катедра“ добро место за то. То је био важан део мог бављења књижевношћу. Са тим су комплементарни моје теоријски радови – научне монографије, студије, огледи, уџбеници. Ако, пак, фокус ставимо на разумевање стваралачког процеса у настајању књижевног дела, непосредно сам га упознао „за радним столом“, како Ви рекосте. Али, све то нема много значаја и смисла ако се само књижевно дело не сусретне са читаоцем. Без читаоца је књижевно дело „мртво царство“, како у једном сонету рече Стеван Раичковић.

Ваше научно интересовање посебно је обележило проучавање Његошевог дела и мистичког искуства у српском романтизму. Шта Вас и данас привлачи писцима који су покушавали да речима досегну оно што је изван граница свакодневног и видљивог?

Моје интересовање за оно што је „на граници свакодневног и видљивог“ у поезији и књижевности уопште, природни је део мог схватања како поезије, тако и човека и живота, мог погледа на свет и мог места у свету, под „бескрајним плавим кругом“. Свети владица Николај говорио је да је наш живот „само до пола наш, ако је и толико“. Тајна света и тајна људског постојања у њему не може се докучити само чулима и разумом, потребно је „изаћи из себе“, узнети се у надстварно, невидљиво и непојмљиво. Односно, кренути према трансцендентним исходиштима човека и света, а то значи према Богу и вечности. Велики руски филозоф Николај Берђајев о томе има овакву мисао: о свету је могуће мислити и без Бога, али само на површини. Поезија, ако је заиста поезија, по својој природи јесте отпор свакој површности и аутоматизму – она тражи дубину и кад говори о свакодневним, обичним стварима. Она, како би рекао велики песник Момчило Настасијевић, у језику „досаздава свет“. Поезија (а то важи и за књижевност уопште) нераскидиво је везана за религију. У естетичкој мисли постоји учење, мени јако блиско, да је првобитни облик песме била молитва. „Молитвена компонента“ заувек је остала део поезије, невидљива у време секуларизма и пост-религије, скривен у дубине саме суштине певања. Овакво поимање поезије и књижевног стваралаштва води ме док тумачим књижевна дела и док, по својим скромним моћима, покушавам да их стварам.

У времену брзих информација, кратких порука и све мање стрпљења за читање, шта књижевност још може да пружи човеку, а што не може да му пружи ниједан други облик комуникације?

Савремена цивилизација донела је убрзавање живота, у свим областима. Посебно је убрзала и скратила пут до разних информација и културних садржаја. Ове „цивилизацијске мутације“ промениле су ментални човеков склоп, па и појам књиге и културе. Појам културе се разводнио, релативизовао, проширио на области које не само што нису култура, него су њена директна негација. Човек је изгубио способност, па и потребу, да продубљује и нијансира своја знања о свету; опседнут изазовима баналног хедонизма и конзумеризма, он више „нема времена“ за сложене, слојевите, обимне садржаје, који траже време и напор. „Права мера“ типичног појединца нашег времена, кад су у питању језичке творевине, јесу СМС поруке, објаве на твитеру и фејзбуку... Па, ипак, књижевност, упркос свему, живи и „чува свет да не обљутави“. Ту је и одговор на ваше питање: шта она данас може да пружи човеку? Да се врати тајни људске душе, да се одупре аутоматизму и површном животарењу, да врати важност сваком нашем дану и тренутку, да нас избави из вртлога немерљивог мноштва информација у којима скончавају дубока знања, идеје, лепота, истина, човек. Зато нам је читање данас потребније него икад пре у људској историји.

Као управник Српске књижевне задруге, установе са изузетном традицијом, налазите се пред изазовом да се наслеђе сачува, али и да остане живо савременом читаоцу. Како помирити поштовање традиције са потребом да књижевност непрестано отвара нове путеве?

Тачно сте лоцирали један од најважнијих изазова пред којима се налази Српска књижевна задруга, али и свака друга културна установа која је наслоњена на традицију. Ми смо у обавези да се држимо традиционалних вредности, да у нашим издавачким плановима чувамо места за књиге из прошлих времена и елитне културе, а такве књиге се споро продају и мало занимају широку публику. То је економски аспект проблема, важан за наш пуки опстанак. Сасвим је јасно да Задруга без помоћи државе не може одговорити овом задатку. Разумевање и помоћ државе, додуше, постоје, али су несигурни и зависе често од личне воље појединаца, што није добро. Други аспект у измирењу традиционалног и модерног јесте концепцијски и он се, чини ми се, мналази у средишту Вашег питања. Могао би се свести на следеће: како не изневерити мисију и идеју Задруге а бити укорак са временом и његовим захтевима? Решење за тај изазов даје оснивачки акт и цела Задругина историја: ова установа културе је замишљена тако да се супротставља свакој ускости и сваком затварању – како у националне и идеолошке, тако и у поетичке и естетичке оквири. Она је била и остала кров довољно широк да наткрили све различитости.

Често говоримо о очувању српског језика и ћирилице. Да ли се језик најбоље чува прописима и институционалном бригом или, пре свега, љубављу према доброј књизи и потребом да се мисли и осећања изразе лепом, тачном речју?

За чување језика важно је и једно и друго – и институционална брига и љубав према књизи, схваћена у широком смислу. Језик се чува у души, у осећању припадности народу као духовној заједници и свему великом и светлом што је сачувано у његовом памћењу, историји, бићу. Језик није обично средство комуницирања, он у себи носи разне слојеве – естетски, сазнајни, културни, идентитетски... Језик у себи носи и сакралну компоненту, јер уздиже човека од биолошког ка духовном, у њему се рађа и њиме се преноси људска мисао, човек сам. Та сакрална димензија језика посебно је изражена код словенских народа, јер је примање хришћанства код њих тесно повезано са превођењем Библије на словенске језике. Љубав према језику и свест о његовој важности у животу појединца и заједнице, развија се у школи и породици, а читање књига лепоту језика показје на делу, у лепим реченицама, мислима, емоцијама. Док богати наш вокабулар и синтаксу, читање „вежба“ нашу мисао, проширује њен распон и спушта је у нијансе и тананости. Да би се језик неговао и чувао на све ове начине, потребно је да постоји организована и осмишљена културна политика, у којој брига о језику заузима посебно место. Зато су неопходни прописи, закони, институције које, свака у свом домену, брину о језику. Али, не формално (што се неретко дешава), него доследно и делатно.

У Вашим есејистичким и књижевним текстовима присутна су питања духовности, наслеђа и човековог преиспитивања. Да ли писац пише да би понудио одговоре читаоцу или да би заједно са њим поставио питања од којих не треба бежати?

Нуђење готових одговора није у природи књижевности. То је више задатак науке и филозофије. Књижевност је сликовита и асоцијативна, а наука појмовна и дискурзивна. Готове одговоре и „рецепте“ не може да понуди ни књижевна критика и есејистика, као основни облици научног бављења књижевношћу. Наука о књижевности је „само до пола“ наука, јер предмет којим се бави – књижевно дело – није подложен објективизацијама и појмовним апстаховањима. Проучавање књижевног дела никад се не може ослободити уплива субјективности, што је услов да оно буде „чиста наука“. И у својим песничким радовима, а поготово у есејистичким и, условно тречено, научним, ја сам следио овакво разумевање улоге књижевности. Песници су били и остали „чуђење у свету“. А ко зна све и ко више нема чему да се чуди, њему књижевност није ни потребна.

Књижевне награде често скрену пажњу на једно дело, али могу и да подстакну читаоце да открију шири опус награђеног аутора. Шта бисте волели да читаоци, након доделе награде „Србољуб Митић“, понесу из сусрета са Вашим делом?

Да у њему пронађу човека – који се чуди, дрхти, верује, воли, радује се дивним и страшним чудима живота.

Једно питање које постављам и себи и онима који стварају: када бисте младом човеку који тек открива књижевност могли да препоручите једну књигу и једну мисао као путоказ кроз живот, шта бисте му препоручили и зашто?

Нисам баш неко ко би се усудио да другоме дели „рецепте за живот“ и трасирам путеве. Нисам сигуран ни да је овај мој, који сам изабрао, или бар мислим да сам га изабрао, добар и прави. Немам ни нека поуздана упутства ни за оног ко ступа у књижевни живот и види себе у овом послу. Можда бих, ипак, могао, да му поручим: веруј у моћ језика, читај друге и учи од њих, али кад останеш сам са папиром и оловком, слушај само себе и оно непознато и тајанствено што се оглашава кроз тебе. Што се тиче једне књиге коју бих препоручио, ту сам још опрезнији. Људи су различити, свако има неку своју нејважнију књигу.

Господине Бабићу, као човек који је прочитао безброј књига и много времена провео међу великим писцима, реците нам искрено: да ли Вам се некада догодило да започнете књигу, стигнете до пола и помислите — „Е, ово бих ја написао другачије!“?

Није ми се то дешавало, јер знам да бих сваку књигу написао другачије. Али, догађело ми се безброј пута нешто друго, и слично и другачије: док читам неко дело – песму, причу, роман – да кажем себи: „ово је требало ја да напишем“, али, ето, написао је неко други и хвала му што је написао. Кад ми се то деси, онда знам да у рукама држим праву књигу, моју књигу.

Када бисте могли да проведете једно вече у разговору са било којим српским писцем из прошлости, кога бисте изабрали и које бисте му питање прво поставили?

Има много писаца са којима бих радо водио такве разговоре. И много питања која бих им поставио. Можда бих, ипак, изабрао Петра Кочића, који ми је близак и по поднебљу, и по језику и по схватању човештва и родољубља. Кочића доживљавам као мученика и подвижника, који је писао оно што је живео и животом платио и једно и друго. Можда би то једно питање било: „Петрашине, да се поново родиш, да ли би ишао истим путем?“

И за крај, када бисте морали да бирате између тога да Вас памте као професора који је генерацијама приближавао књижевност, управника који је чувао једну велику културну установу или писца чије су речи остале међу корицама књига — шта бисте изабрали? Или се човек, ипак, не може свести на само једну улогу?

Све ставке које сте побројали, важне су, свака на свој начин. И данас, и увек, лако се заборавља, а тешко памти. У сваком случају, биће онако како сам заслужио. А ја и не тражим више. Како год да ме неко запамти – ако уопште запамти – нека буде по нечему добром и људском. Јер, најтеже је бити човек.

Разговор водила:
Данијела МилаНова

Љубав покреће објектив

(Мирослав Животић фотографијом сведочи трајање ФЕДРАС-а у Малом Црнићу)

Мирослав Животић из Црљенца, неуморно прати дешавања Центра за културу општине Мало Црниће. Писци пишу, сликари то раде четикицом и бојама, а Мирослав Животић фотографијом и видео снимцима. Управо је то повод за наш разговор, овог октобра. Мирославе, хвала ти на издвојеном времену за овај разговор, јер знам треба програме фотографисати, треба се наћи свуда у право време, некада долази до померања у протоколу па „нас ништа не сме изненадити“. За почетак, реци нам нешто о себи...мислим испричај нам краћу биографију....

Рођен сам првог септембарског јутра 1956. године у Црљенцу где и живим. Основну школу “Бранислав Нушић” у Црљенцу завршио 1972. године. У школи се први пут и сусрео са фотографијом на часовима опште техничког образовања а пратећи натписе у Техничким новинама маштао да једног дана урадим анимирани филм јер иначе веома волим и лепо цртам. Паралелно са фотографијом интересује ме и радио техника па постајем члан Радио клуба у Црљенцу и постајем један од најактивнијих чланова. Радио у Секретаријату за народну одбрану у Малом Црнићу а од 1994. године па све до пензионисања 2006. године у Секретаријату унутрашњих послова у Пожаревцу. Ожењен отац двоје деце, Милице и Милоша, живим и радим у Црљенцу.

ФЕДРАС пратиш од самог почетка?

Пратим ФЕДРАС од самог почетка, најпре као активни посетилац представа на фестивалу а деведесетих година прошлог века као запослени у Општини почињем да фотографишем догађаје на фестивалу а непрекидно од 2006. па све до данашњих дана. Волим да забележим оно што људи стварају, њихов труд, таленат и емоцију коју уносе у свој рад. Можда не могу увек да будем свуда, али се трудим да догађаје који имају значај за нашу средину сачувам од заборава. За мене фотографија и видео-снимак нису само бележење онога што се догодило. Они су начин да се сачува тренутак, да се људима омогући да се после неког времена врате успоменама и поново осете делић атмосфере која је тада владала. Посебно ми је драго када могу да забележим нешто што ће имати вредност и за генерације које долазе.

Свакако си поносан на то што радиш. Мислим на уметнички део...Мислила сам да ти је то хоби, међутим није....љубав је то, а љубав све покреће....

Јесам, поносан сам на то што радим, али не бих рекао да је понос оно што ме највише покреће. Више је то љубав према фотографији, према стварању и према људима чије приче покушавам да забележим. Верујем да фотографија није само техника, добар фотоапарат или правилно подешена експозиција. Све то јесте важно, али оно најважније долази изнутра из осећаја за тренутак, за светлост, за емоцију и за оно што се не може увек речима објаснити. Управо ту видим уметнички део свог рада. Трудим се да иза забележеног догађаја остане и нешто више од саме слике: атмосфера, емоција, људска прича. Ако у томе успем, онда знам да мој труд има смисла. А највеће признање ми је када људи у фотографији препознају себе, своје успомене и нешто што им је важно.

Колико је важна техника, коју користиш при фотографисању, и фотограф мора да буде талентован, упоран, да експериментира у само чину стварања фотографије.....

Техника је важна, али мислим да она никада не може бити испред човека који је користи. Добар фотоапарат може да помогне да забележимо квалитетнију слику, али не може уместо нас да препозна емоцију, да осети прави тренутак или да пронађе причу у ономе што видимо.

Таленат је свакако важан, али верујем да су упорност, стрпљење и жеља за учењем су подједнако важни.

Запазила сам да те осим да тако назовем обичне фотографије са манифестација, свадби, весела, радиш и нешто друго. На твојим сликама има разних мотива...појасни нам мало то...

Фотографија је непрестано истраживање. Чак и после много година рада, увек постоји нешто ново што можеш да научиш, неки другачији угао, светлост или начин да прикажеш оно што осећаш. Волим да експериментишем, јер се понекад управо из одступања од уобичајеног рађа нешто посебно. Не мора свака фотографија да буде савршена по свим техничким правилима. Важно ми је да има душу, да изазове осећање и да посматрачу нешто поручи. На крају, најбоља фотографија није увек она која је технички беспрекорна, већ она која у човеку пробуди неку емоцију и натера га да застане. Фотографија је за мене много више од бележења догађаја. Наравно, волим да фотографишем манифестације, свадбе, весела и све оне тренутке који људима значе, али ме подједнако привлачи и оно што се често не примећује на први поглед. Волим да тражим мотиве у свакодневном животу, у природи, старим предметима, људским лицима, светлости и сенкама. Понекад ме привуче нешто сасвим обично, али када се погледа из другог угла, добије потпуно ново значење. Посебно ме занимају фотографије које причају причу. Не мора на њима да буде много детаља, нити морају да буду направљене на неком посебном месту. Довољно је да постоји тренутак који носи емоцију, сећање или поруку. Мислим да фотограф треба да посматра свет мало другачије, да у обичним стварима препозна нешто необично. Управо ме то и покреће - жеља да забележим оно што би можда неке промакло, а што једног дана може постати драгоцено сећање

Својим делима обogaђујеш нашу културно наслеђе....има ту и фотографија са старим и ретким предметима. На њима има људи из разних периода у ношњама, а ту су и алати који су се раније користили.... "Стари Црљенац". Везано ли је то само за твоје родно место, или и за остала насеља?

„Стари Црљенац“ за мене није само фотографисање старих предмета и људи. То је покушај да сачувамо део живота који полако нестаје, да отргнемо од заборавља предмете, обичаје и приче наших предака.

Сваки стари предмет има своју причу. Алат који је некада био свакодневица, део народне ношње, фотографија из породичног албума или предмет који се преносио с колена на колено - све су то сведоци једног времена. Када их фотографишемо и сачувамо, ми заправо чувамо део сопственог идентитета.

Црљенац је природно полазиште, јер је то моје родно место и за њега сам посебно везан. Али верујем да се ова прича не завршава на границама једног села. Свако насеље има своју историју, своје особености, људе и породице које чувају драгоцену сведочанства прошлости. Волео бих да се та идеја прошири и на друга места, јер културна баштина није власништво једног човека или једног села. Она припада свима нама. Ако успемо да сачувамо бар део онога што су нам оставили преци, оставили смо нешто вредно и онима који долазе после нас.

За мене је најважније да то не остане само лепа фотографија, већ и документ времена који ће једног дана неке помоћи да разуме како се некада живело.

Како долази инспирација и шта најрадије фотографишеш?

Инспирација се не може увек планирати. Понекад дође сасвим спонтано, у неком тренутку, на месту на коме то најмање очекујеш. Некада је покрене светлост, некада поглед човека, неки детаљ у природи или приказ који у мени пробуди одређено осећање.

Највише волим да фотографишем оно што има своју причу и емоцију. Посебно ми је драга фотографија културних дешавања и позоришних представа, јер се ту све дешава у једном непоновљивом тренутку. Светлост, покрет, израз лица и емоција глумца трају кратко, а фотограф има задатак да их препозна и сачува. Волим и документарну фотографију, старе предмете, људе и призоре који сведоче о времену у коме живимо. Не бих могао да издвојим

само један мотив, јер ме управо та разноврсност испуњава. Сваки жанр носи неки свој изазов и захтева другачији приступ. Мислим да инспирација долази онда када човек уме да посматра. Није довољно само гледати - потребно је видети. А када у ономе што видиш препознаш причу коју желиш да испричаш фотографијом, онда настаје онај прави тренутак због кога се овим послом бавим.

Сарађујеш са бројним установама, школама, удружењима.... Чини ми се да си радио и један документарни филм у једној школи. Испричај нам нешто о томе.....

Сарадња са културним установама, школама и удружењима за мене је веома важна, јер верујем да се култура најбоље развија онда када људи сарађују и када свако да свој допринос.

Кроз фотографију и видео трудим се да забележим њихов рад, активности и догађаје које организују. Посебно ми је драго када је реч о школама, јер су то места на којима настаје знање, пријатељства и успомене које остају за цео живот.

Документарни филм је у том смислу нешто посебно. За разлику од фотографије, која зауставља један тренутак, филм омогућава да се сачувају гласови, покрети, атмосфера и сведочења људи. Тако настаје целовитија прича, документ који може да се погледа много година и да подсети људе на време које су проживели.

Такви пројекти имају посебну вредност јер често говоре о људима и догађајима који нису центру велике пажње, а заслужују да буду забележени. Драго ми је ако својим радом могу да помогнем да њихов труд и допринос не остану незапажени.

Сматрам да фотографија и документарни филм нису само уметност већ и начин чувања колективног памћења. Управо у томе видим смисао многих својих ангажовања.

Знам да ти је на првом месту породица. Син и ћерка су ти често на фотографијама...

Породица је мој ослонац и нешто што ми је најважније у животу. Све друго има свој значај, али породица је оно чему се увек враћамо и што нам даје снагу да идемо даље. Син и ћерка су, наравно, често на мојим фотографијама, јер су они део мог живота, моје свакодневице и мојих најлепших успомена. Као фотограф, навикао сам да бележим тренутке, а као родитељ желим да сачувам што више оних малих драгоцених тренутака који брзо пролазе. Занимљиво је да фотограф понекад уме да препозна важност тренутка код других људи, а да тек касније схвати колико су му сопствене фотографије породице драгоцене. Време пролази, деца расту, мењају се лица и навике, али фотографије остају као мали прозори у прошлост. Можда управо зато толико волим фотографију. Она ми омогућава да сачувам делић живота који се више никада неће поновити. А када су у питању моја деца и породица, те фотографије имају вредност која се не може мерити ни опремом, ни техником, ни уметничким признањима.

„На младима свет остаје“, је наша позната изрека. Како прихватају твоје фотографије Милица и Милош – ћерка и син. Имају ли оне жеље и афинитета према овој врсти уметности?

Као родитељ желим да буду здрави и срећни. Одлуку чиме ће се бавити у животу професионално и да ли ће се уопште бавити аматеризмом препуштамо, супруга и ја – њима. Међутим, заволели су то што ја радим. Прате ме и већ имају идеје, раде фотографије. Поред тога што су одлични ученици, активни су и у другим областима. Да, слободно могу да кажем да су врло креативни када је фотографска уметност у питању. Надам се да неће престати то њихово занимање и да ће наставити оно што сам ја започео у оном тренутку када ја морам да станем. Све што умем и волим преносим на њих. Радо то прихватају и радимо заједно. Шта ће бити даље показће време...

Мирославе, хвала на разговору. Знам да ти није било лако да оставиш камеру, јер је ФЕДРАС у току, а ти желиш све да забележиш како си и сам рекао. Желим ти пуно среће у даљем раду, а надам се да ћу имати прилике да о овој теми разговарам са Милицом и Милошем.

Позориште није само игра, оно тражи целог човека

(Милош Ивић, глумац ОАП „Бранислав Нушић“ Мало Црниће)

Част је имати саговорника као што је Милош Ивић, човек који успешно спаја наизглед неспојиве сфере живота – одговоран посао официра полиције у чину капетана, функцију председника Управног одбора Центра за културу Мало Црниће и вишегодишњу љубав према позоришним даскама, фолклору и спорту. Разговарали смо о његовим глумачким почецима, улогама које су обележиле његову каријеру, али и о томе како проналази равнотежу између породице, професије и уметности.

Милоше, добро вече. Познајем те, али сада кад мало боље размислим изгледа да не знам много о теби. За почетак реци нам своју краћу биографију.

Добро вече драга Зорка. Рођен сам 07.06.1996. године у Пожаревцу. Живим у Црљенцу где сам завршио основну школу као вуковац, затим сам завршио средњу Политехничку школу у Пожаревцу, као вуковац и ђак генерације. Након средње школе уписао сам Криминалистичко-полицијску академију, садашњи Криминалистичко-полицијски универзитет у Београду, где сам дипломирао 2019. године, а 2025. године завршио и мастер студије. Отац сам једног великог јунака Деспота. Тренутно сам запослен у Одељењу полиције Полицијске управе у Пожаревцу, на радном месту официра полиције у чину капетана. Поред своје професионалне оријентације, председник сам и Управног одбора Центра за културу Мало Црниће и укључен сам у више различитих сфера друштва, као што су фудбал, фолклор, лов и наравно глума.

Када сам те први пут видеала на сцени, био си право освежење уз већ уиграни позоришни ансамбл. Сећаш ли се када је то било, и која је то представа била?

Наравно да се сећам, била је то 2015. године и представа “Мета” Павела Кохута, у режији Саше Б. Латиновића, а у извођењу Драмског студија КУД-а “Бранко Радичевић” из Божевца, чији сам члан постао на позив нашег истакнутог глумца Валентина Ољаче, коме сам и дан данас захвалан јер је један од главних “криваца” што сам присутан на даскама које живот значе.

Мислим да је тада на позоришну сцену закорачила и твоја сестра Марија Ивић....

Она је нешто касније, тачније 2017. године, постала чланица наведеног Драмског студија у Божевцу, и тада је играла улогу сестре Мацуре, у представи “Мишја грозница” Александра Аце Поповића, а у режији такође Саше Б. Латиновића.

У колико представа си до сада играо. Можеш ли се сетити називе представа улога?

Још као средњошколац сам играо у представама наше школе где смо учествовали на Фестивалу Младости и то су биле представе Марко Краљевић пред судом 2014. године где сам имао улогу адвоката и представа Мистерија на сеоски начин 2015. године, која је рађена по мотивима наше култне серије Љубав на сеоски начин, и ту сам играо улогу Гвоздена, коју је у поменутој серији играо незаменљиви Миодраг Петровић Чкаља. Након тога, као члан Драмског студија из Божевца, уследиле су представе Мета у којој сам играо генерала Вест-а, представа Фајронт у којој сам играо студента, представа Мишја Грозница у којој сам играо команданта и представа Пази метак у којој сам играо улогу Мирка. А што се тиче мог садашњег матичног Општинског аматерског позоришта “Бранислав Нушић” из Малог Црнића, ту сум играо дете у представи Госпођа министарка, Ивана у представи Сабирни центар, Веска у представи Просидба - Весела је мука моја, момка из подземља у представи

Просјачка опера, господина Спасојевића-Протића у представи Др, Жандара у представи Иза Божијих леђа и Романа Турнела у представи Буба у уху. Такође, играо сам и у Пожаревачком позоришту “Миливоје Живановић” две улоге и то улогу Тезеја у представи Сан летње ноћи где сам дошао као глумац замена и Миодрага у представи Званична верзија.

Која ти је била најдража улога?

Тешко је издвојити неку улогу без обзира да ли она била мања или већа, симпатичнија или не, јер се у свакој улози дајем максимално и улажем целог себе како би тај лик кога играм био што квалитетнији, аутентичнији и пре свега онакав каквог га је редитељ замислио. Али ако баш морамо да издвојимо неку од улога, нека буде Веско из представе Просидба - Весела је мука моја, која је рађена по тексту и режији нашег прослављеног глумца Слободана Ћустића.

Мало незгодно питање...улазиш ли у лик који треба да оживиш под рефлекторима по осећају, или строго по упутствима редитеља.

Мислим да је глума спој и једног и другог. Редитељ ми даје смернице и оквир у коме градим лик, али осећај је оно што му даје живот. Трудим се да разумем лик, његове мотиве и емоције, а онда да кроз себе пронађем начин да га учиним уверљивим и истинитим пред публиком. На крају, најважније је да лик не делује као да га глумим, већ као да заиста живи.

Улоге се мењају, редитељи исто и од њих се заиста може много тога научити. Без пардона...Који редитељ ти је најдражи?

Тешко је издвојити само једног, јер сваки редитељ носи неки свој печат и од сваког нешто научиш или се подсетиш онога што си заборавио (смех). Највиђе ценим редитеље који знају да препознају оно најискреније у глумцу, који му дају слободу да истражује лик, али и умеју да га усмере када је то потребно. Уз сваког редитеља постанеш мало бољи него што јеси. Могу да кажем да сам од свих редитеља научио нешто ново, како у глумачком тако и у животном смислу, а било их је много, нпр. Саша Б. Латиновић, Дејан Цицмиловић, Невена Ракочевећ Павловић, Бранислав Недић, Слободан Ћустић...

Радиш одговоран и захтеван посао професионално. Позориште је само игра...Можеш ли нам нешто рећи о томе...Како успеваш све да ускладиш, а ту је још и породица....

Не бих се сложио да је позориште само игра, јер и оно захтева велику посвећеност, дисциплину и одговорност. Мој професионални посао носи своју тежину, а глума ми пружа једну другу врсту испуњења и могућност да изразим део себе који можда у свакодневном животу не долази толико до изражаја. Није увек лако све ускладити, потребни су добра организација, одрицање и разумевање људи око мене. Породица је свакако ту најважнија, јер је она мој ослонац и подсећа ме шта је заиста битно. Тренутно је син тај који ме највише инспирише и у њему видим сву своју снагу и вољу за све што радим у животу. И не мислим да човек мора да бира између својих обавеза, породице и онога што воли, већ да научи и да буде способан да свему томе посвети време и пажњу које заслужује.

Када се нешто воли, није тешко....наша стара изрека зар не?

Управо тако, мада бих додао да и оно што волимо понекад захтева много труда и одрицања. Али када у нечему проналазимо смисао и када нас то испуњава, онда ни препреке нису тешке. На крају, није ни поента да нам увек буде лако, већ да и поред свих обавеза имамо разлог због ког нешто радимо са љубављу.

Позориште је љубав и све је љубав. Поред позоришта шта још волиш...можда спорт, фолклор...или нешто друго?

Као што сам већ поменуо на почетку разговора, још од малих ногу са кренуо да се бавим фолклором, пре свега у КУД-у “Извор” из Црљенца а након тога и у Фолклорном ансамблу општине Мало Црниће, чији сам и сада члан. Као дете са татом сам кренуо први пут у лов и та љубав и дан данас траје. Око 6 година сам тренирао карате и носилац сам црног појаса што можда мало ко зна, а можда и боље (смех). А фудбал је некако уз све то увек био присутан и вероватно ће тако бити све док ноге буду могле да ме носе.

Моја констатација је да све што радиш – радиш успешно. Претпостављам да те награде нису мимоишле.....

Хвала на лепим речима, драго ми је ако се мој труд и посвећеност препознају. Било је признања која ми много значе и која су потврда да сам на добром путу, али мислим да је највећа награда када знаш да си нешто урадио искрено, поштено и са пуно љубави. Награде свакако пријаву, али мени је важно да из сваког посла изађем богатији за неко ново искуство и да увек имам простора да учим и напредујем. Признања јесу лепа, али највеће признање је када те неко упамти по ономе што си оставио иза себе или какав си пример био другима.

Шта је са плановима и радом у будућности?

Конкретно што се тиче позоришта започели смо рад на новој представи, у питању је Гогољева Женидба у режији Дејана Цицмиловића. А генерално, уз све професионалне амбиције, важно ми је да сачувам равнотежу са приватним животом и породицом. Не волим превише да најављујем оно што тек долази, више волим да пустим да резултати говоре за мене. Верујем да најбоље улоге и најбољи изазови можда тек долазе, а на мени је да будем спреман за њих.

И за крај реци ми у којој би представи највише волео да играш и коју улогу а до сада ниси имао прилике да то урадиш.

Немам неку конкретну представу у којој бих посебно желео да заиграм, али свакако волим да играм у представама које имају одређену тежину, односно које носе снажну поруку и подстичу публику на размишљање. А што се тиче улоге то би можда била улога неког негативца. Мислим да би то за мене био занимљив глумачки изазов и прилика да истражим једну другачију страну људске природе и покажем публици нешто што до сада можда није имала прилику да види од мене. Понекад су управо улоге које су најудаљеније од нас самих управо оне које нас као глумце највише обогате.

Не знам зашто, али баш ме лично занима који спорт волиш, за који тим навијаш и омиљена дестинација за одмор...

Поред спортова које сам већ навео, изузетно волим да играм одбојку, тенис и стони тенис и ту сам мало специфичан или боље речено можда у малој предности у односу на већину мојих пријатеља јер сам леворук и мало им је теже да играју са мном, док сам са се ја навикао на њих десноруке (смех).

Навијам за Црвену Звезду, а што се омиљених дестинација за одмор ту бих пре издвојио неке летње дестинације и приморја у Грчкој или Италији, с обзиром да нисам нешто претерано толерантан на хладноћу (смех). А исто тако волим одморе у природи, шта ме баш опусти то је шетња са мојим кућним љубимцима (псима).

За Црвену звезду навијам и ја, а такође имам и кућне љубимце, тек` да се зна. Невероватно али истинито. Интуиција је то. Хвала пуно на разговору.

Разговоре водила:
Зорка Стојановић

Госпођица уметница

(Митра Милутиновић из Салаковца)

Светла рефлектора, мирис позоришних кулиса и громогласни аплаузи за њу нису новина, иако је још у школској клупи. Митра Миладиновић је девојчица која је својом искреношћу, талентом и неодрживим шармом већ освојила срца публике и старијих колега. Рођена у породици где је љубав према сцени традиција, Митра је доказала да за велике снове године нису препрека. За наш лист, ова талентована млада дама открива како усклађује школске обавезе са глумачким активностима, шта за њу значи „Дечији ФЕДРАС“.

Митра, најмлађа си наша уметница, а ми те из милоште зовемо „госпођица уметница“. Знамо да идеш у основну школу, али хајде представи се сама. Колико година имаш, где живиш и тако...онако како би написала своју кратку биографију.

Имам 12 година. Живим у Салаковцу. Идем у ОШ „Краљ Александар“ Пожаревац и тамо имам пуно другара и другарица. И то је углавном то....

Да кренемо од твог образовања. Како се сналазиш у школи, који предмет највише волиш и у чему си најуспешнија?

Сналазим се као и остали ученици. Нађемо неки начин. Искрено школу баш и не волим, али неке предмете волим. Нпр. биологија. Она ми је некако занимљива, па могу рећи да је волим. Најуспешнија сам на часовима Енглеског језика. То је што се школске наставе тиче, али успешна сам у школским секцијама.

Волиш позориште, глуму. Још као бебу су те доносили на представе и била си тиха и мирна. Шта је то што се распламсало у твојем срцу да пожелиш да се нађеш на сцени?

Не знам шта се дешава у мени. Не умем то да објасним. Волим сцену и да ту покажем шта умем. Под светлима рефлектора и пред публиком ми је лепо....

Полазник си школе глуме при Центру за културу општине Мало Црниће? Али, и пре тога си се осмехнута нашла под светлом рефлектора и то са глумцима из ОАП „Бранислав Нушић“ Мало Црниће и то чини ми се на ФЕДРАС-у. Које године је то било и како си се осећала тада? Да ли је било треме?

То је било 2022. године. Узбеђење је било јако и имала сам трему. Плашила сам се да ћу заборавити текст.

У деочијим представама си остварила сјајне улоге. Које су то представе?

У свакој представи сам играла главну женску улогу. Увек је било доста текста. Најдраже улоге су ми у представама „Магично позориште“ и „Трапави Алибаба“ и 40 разбојника“.

У којим представама си се појављивала са нашим „великим глумцима“ и са којим од њих најбоље сарађујеш?

Била је то представа „Др“ Бранислава Нушића. Имала сам улогу Ленке. Сарађивала сам највише са Милошем. То је било стварно супер и лепо дружење.

Први „Дечији ФЕДРАС“ је био ове године. Твој коментар...и радујеш ли се његовом оснивању?

Мени се свидело што смо ми деца имали прилику да играмо у представама. Јако се радујем што ће се одржавати сваке године.

Ти си добар и рецитатор. Слушала сам те....Који стихове највише волиш да говориш? Могла би и да нам онако из прве руке одрецитујеш нешто....

Да. Волим да рецитујем. Учествовала сам на школским и Окружним такмичењима у рецитовању. Волим да рецитујем песму „Пубертетска клешта“, јер се некако проналазим у томе. Нека...рецитовање остављамо за други пут.

Да чујемо нешто о „Стиграоници“?

Коначно имамо простор где можемо да се окупљамо и дружимо. Радујемо се сви. Ту смо сви као један. Има смеха, разговора а увек и нешто ново научимо.

Како усклађујеш обавезе у школи и са активностима у култури?

Искрена сам увек. Тешко све то уклапам. Некад се поклопи настава и представа, па увек морам нечега да се одрекнем.

Волиш ли спорт, музику, балет или нешто друго поред глуме чиме би се бавила?

Идем у Музичку школу. Свирам клавир. То волим. Али, ми је заиста тешко јер имам пуно обавеза и из других предмета.

Има још доста времена, али размишљаиш ли чиме би волела да се бавиш у будућности?
Волела бих да упишем Медицинску школу и то општи смер. После тога, наравно, факултет. Када то завршим, волела би да специјализирам дерматовенерологију.

Твоји родитељи су сјајни глумци – аматери. Да ли су имали неки утицај на тебе да кренеш њиховим стопама, јер је очигледно да је глума твоја велика љубав. А твоје трагове прати и твоја млађа сестра Хана?

Не волим да ме пореде са њима. Увек сам била маштовита у игри и мислим да имам талента. Ове године је и Хана кренула у Школу глуме.

Разговору никад краја. Али морамо да приведемо крају овај разговор. Реци ми само да ли била награђена за остварене улоге и ако јесим које су то награде?

Да у праву сте. Имам награде. То је награда за улогу Грдане и то као најбоља глумица вечери.

Митра, радом, упорношћу, јаком вољом и љубављу према ономе што радиш може се много постићи. Ти си на правом путу да све то оствариш и ја ти желим пуно среће у животу, образовању и на „даскама које живот значе“.

Хвала Вам на лепим жељама. Хвала и што сте мене изабрали за овај разговор, мада не волим да говорим о ономе што осећам.

Разговор водила:
Зорка Стојановић

Мали глумац за велике улоге

(Коста Цветковић, полазник Школе глуме)
и млада нада ОАП „Бранислав Нушић” Мало Црниће)

Кроз разговор са Костом Цветковићем откривамо како изгледа свет позоришне уметности из угла једног детета.

Знамо да идеш у основну школу, али хајде, представи се сам. Колико година имаш, где живиш? Како би написао своју кратку биографију?

Имам 12 година и живим са родитељима и братом у Великом Црнићу. Идем у Основну школу „Моша Пијаде“ у Малом Црнићу.

Да кренемо од твог образовања. Како се налазиш у школи, који предмет највише волиш и у чему си најуспешнији?

Одличан сам ученик са свим петицама. Омиљени предмет ми је историја. Највећи успех сам постигао из Енглеског језика, јер сам ишао на међународно такмичење које је одржано у Италији. Прошле године сам учествовао на три окружна такмичења – из историје, српског језика и биологије – и освојио сам једно треће и два друга места. Такође, у трећем разреду сам освојио треће место на окружном такмичењу из математике.

Волиш позориште и глуму. Шта је то што се распламсало у твом срцу да пожелиш да се нађеш на сцени?

Љубав према позоришту се родила када ме је тетка Гага, која је члан позоришта, одвела да гледам деčју представу која је гостовала на ФЕДРАС-у, а тада сам имао само четири године. Од тада редовно посећујем позориште и уживам у представама.

Полазник си Школе глуме при Центру за културу општине Мало Црниће, али имао си прилике да се нађеш под светлима рефлектора и са глумцима из ОАП „Бранислав Нушић“ Мало Црниће, и то, чини ми се, баш на ФЕДРАС-у. Које године је то било и како си се осећао тада? Да ли је било треме?

То је било 2021. године. Био сам мало уплашен, али сам једва чекао да изађем на сцену. Имао сам трему, али сам без потешкоћа одиграо ту улогу. Једном сам чак на гостовању у Кучеву играо представу са високом температуром.

Познато ми је и да си прошао кастинг за филм „Мачји крик“ и да си се појавио у том остварењу, чија је премијера била ове године. Какви су утисци са снимања?

Био сам пресрећан када сам прошао кастинг, а након снимања сам дуго и нестрпљиво чекао сам филм. Снимање је било јако узбудљиво и једва сам дочекао премијеру, која је одржана у Пожаревцу у марту ове године.

У деčјим представама си остварио сјајне улоге. Које су то представе?

Прва представа коју сам играо са седам година, и у којој сам добио главну улогу, била је „Трапави Али-баба и 40 разбојника“. Након тога су уследиле представе: „Чаролија у Мразограду“, „Ћилим који позориште значи“, „Магично позориште“, „Шерлок Холмс и др Вотсон“, „Деда Мразова тајна“ и „Како су постале ружне речи“. Тренутно радимо на новој представи, али то нећу сада да откривам.

У којој представи си се појавио са нашим „великим“ глумцима и са којима од њих најбоље сарађујеш?

У представи „Др“, коју је режирала Невена Ракочевић Павловић. Она је такође водила Школицу глуме и могу да кажем да је најзаслужнија за моје глумачко умеће. Од ње сам научио много тога када су у питању глума и позориште. У тој представи сам играо улогу Пепике. Од старијих глумаца издвојио бих Марка, Валентина, Зокија и Николу. Са њима сам обожавао да проводим време јер су ме бескрајно засмејавали. Највећу подршку сам добио од моје тетке Драгане, која је исто играла у тој представи. Она је бринула о мени на путовањима, као и на пробама. Са том представом играли смо чак и у Швајцарској и освојили пуно награда, а ја сам био пресрећан што могу да будем део те велике екипе.

Први „Деčји ФЕДРАС“ је одржан ове године. Радујеш ли се његовом оснивању и какви су твоји утисци са првог деčјег фестивала у нашој општини Мало Црниће?

Срећан сам због оснивања „Деčјег ФЕДРАС-а“ јер сам имао прилику да гледам доста представа које изводе моји вршњаци. Исто тако, био сам и члан Жирија публице, што ми је представљало велико задовољство.

Ти си добар и као рецитатор, слушала сам те. Које стихове највише волиш да говориш?

Најдража рецитација ми је „Лако је теби кад имаш брата“, јер сам са њом освојио прво место на Општинском такмичењу и пласирао се на окружно такмичење у Жагубици. Тада ми је највећа жеља била да имам брата, па ми је та рецитација била јако емотивна. Пре месец дана та жеља ми се и испунила – добио сам брата Тодора.

Да чујемо нешто о „Стиграоници“?

За време „Дечјег ФЕДРАС-а“ у „Стиграоници“ смо имали разне радионице и позоришни квиз, и било је веома забавно. Такође, тамо сада држимо и глумачке пробе. Простор служи и као рођендаоница, па ту можемо да славимо рођендане и да се дружимо после проба и представа.

Како усклађујеш обавезе у школи са активностима у култури?

Пошто у школу идем само преподне, а глуму имамо углавном током викенда, веома лако усклађујем школске и ваншколске обавезе.

Волиш ли спорт, музику или нешто друго поред глуме?

Идем на приватне часове енглеског језика јер ми се тај језик много свиђа. Такође, тренирам фудбал већ шест година и члан сам клуба „Млади радник“ у Пожаревцу. Фудбал ми је омиљени спорт.

Има још доста времена да размишљаш о томе, али у овом тренутку, можеш ли ми рећи чиме би волео да се бавиш у будућности?

Када порастем, највише бих волео да будем спортски коментатор или нешто што, на неки начин, могу да кажем да већ јесам – глумац. Када одрастем, волео бих да будем професионални глумац.

Награде те нису мимоишле. Које си све награде до сада освојио на пољу глуме?

Добио сам четири награде за глумца вечери. На фестивалу у Деспотовцу добио сам две награде: за глумачку бравуру и за најбољу мушку епизодну улогу. На фестивалу у Костолцу добио сам награду за младу наду – тада сам имао само седам година и то ми је била прва награда коју сам освојио.

Радом, упорношћу и љубављу према ономе што радиш може се много постићи. Ти си на правом путу да оствариш све што пожелиш и ја ти од срца желим пуно среће у животу, образовању и на „даскама које живот значе“.

Хвала Вам. Јако сам срећан што са својих 12 година имам прилику да говорим за Билтен поводом 55. ФЕДРАС-а.

Хвала и теби, душо.

Разговор водила:
Зорка Стојановић

ИЗА КУЛИСА

Док публика ишчекује почетак представе, иза сцене влада права радна атмосфера. Глумци пристижу, декор и реквизити проналазе своје место, тонци проверавају звук, а организатори брину да све буде спремно за ново позоришно вече.

Припрема сцене – сваки детаљ има своје место.

Иза завесе смењују се ужурбаност, осмеси, понека шала и узбуђење. Јер ФЕДРАС нису само представе и аплаузи већ и људи, труд и заједништво који стоје иза сваког успешног извођења.

Завршна реч уметничког директора ФЕДРАС-а:

ФЕДРАС – ТРАДИЦИЈА КОЈА ОБАВЕЗУЈЕ

Педесет пето издање ФЕДРАС-а потврдило је да ФЕДРАС није само календарски догађај, већ један од препознатљивих симбола културног живота Малог Црнића и важна тачка сусрета позоришних стваралаца. Током девет фестивалских вечери, на нашој сцени смењивали су се различити уметнички рукописи, генерације глумаца и приче које су нас подсећале на снагу живе позоришне речи.

Педесет пет година трајања представља велико наслеђе, али и одговорност. Фестивал који је израстао из љубави према драмском аматеризму данас има обавезу да ту љубав претвара у квалитетан програм, простор за стваралачко надметање и прилику за нова позоришна пријатељства. Управо у том споју традиције и сталне тежње ка вишим уметничким донетима видим његову највећу вредност.

Посебну захвалност заслужују сви ансамбли, глумци, редитељи и позоришни сарадници који су својим радом обликовали овогодишњи ФЕДРАС. Захвалност припада и селектору Александру Дунићу, као и стручном жирију и жирију публике, чији посвећен рад доприноси угледу и озбиљности фестивала. Ниједна представа не добија свој пуни смисао без публике, која је и ове године била неизоставни део фестивалског живота.

Континуитет и развој ФЕДРАС-а не би били могући без подршке Општине Мало Црниће, генералног покровитеља фестивала, председника општине и локалне самоуправе, као ни без подршке Министарства културе Републике Србије. Искрену захвалност дугујемо спонзорима, донаторима и пријатељима фестивала који препознају значај улагања у културу и очување позоришног стваралаштва.

Као директор Центра за културу, посебно сам поносан на колектив, сараднике и волонтере који иза сцене, предано и одговорно, носе велики део организационог терета. Њихова енергија, знање и посвећеност уткане су у сваки сегмент фестивала.

Завршетак 55. ФЕДРАС-а није само осврт на оно што је остварено, већ и подстицај да наставимо да градимо фестивал достојан своје историје. Наша је жеља да ФЕДРАС остане место на којем се поштује аматерски занос, препознаје уметнички квалитет и негује љубав према позоришту – за генерације које долазе.

Никола Томић
директор Центра за културу Мало Црниће

ЖИРИ ФЕСТИВАЛА:

1. Владимир Путник, позоришни редитељ из Београда
2. Тадија Милетић, редитељ и драматург из Београда
3. Иван Иванов, драмски уметник из Београда

СЕЛЕКТОР ФЕСТИВАЛА:

Александар Дунић, драмски уметник из Београда

УРЕДНИШТВО БИЛТЕНА:

Данијела Божичковић Радуловић
Зорка Стојановић
Радица Николић Павловић

СНИМАТЕЉ:

Мирослав Животић

ТЕХНИЧКА ПРИПРЕМА:

Драгиша Милчић

УМЕТНИЧКИ ДИРЕКТОР ФЕСТИВАЛА:

Никола Томић

ДОНАТОРИ ФЕСТИВАЛА:

- „ПОЛИКАРТ“ - МАЛО ЦРНИЋЕ
- „ЕВРОТРГОВИНА“ - ШАПИНЕ
- „ЛИТАС“ - ПОЖАРЕВАЦ
- „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ - ПОЖАРЕВАЦ
- „СТАКЛОФОРМ - САЛАКОВАЦ
- НАЦИОНАЛНИ САВЕТ ВЛАХА СРБИЈЕ
- „ДАЛГО“- БОЖЕВАЦ
- ВИНАРИЈА „ФАМИЛИЈА“ - КУЛА
- „ГАЛЕБ ТРАВЕЛ“ - ЛУЧИЦА
- АЛУ И ПВЦ СТОЛАРИЈА „ДЕКИ“ - СМОЉИНАЦ
- ЦВЕЋАРА „ЉИЉАН“ - ПОЖАРЕВАЦ
- „КОНТИНЕНТАЛ ТУРС“ – КУЛА
- „СИТОГРАФ РМ“- ПОЖАРЕВАЦ
- РЕСТОРАН „МИС“ - САЛАКОВАЦ
- „МИНЕЛ ЕНИМ“ - СМЕДЕРЕВО
- РЕСТИРАН „ТРПЕЗА“ 012“ - ПОЖАРЕВАЦ
- ДОО „ГРАЂЕВИНАР“ - САЛАКОВАЦ

САРАДНИЦИ НА ФЕСТИВАЛУ:

ЈКП „ЧИСТОЋА“- МАЛО ЦРНИЋЕ
 БИБЛИОТЕКА „СРБОЉУБ МИТИЋ“- МАЛО ЦРНИЋЕ
 ОСНОВНА ШКОЛА „МОША ПИЈАДЕ“ - МАЛО ЦРНИЋЕ
 ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ОПШТИНЕ МАЛО ЦРНИЋЕ

МЕДИЈСКИ САРАДНИЦИ:

- РТС
- „ПРВА“ ТВ
- „ПИНК“ ТВ
- Новинска кућа „Реч народа“ - Пожаревац
- РТВ „Млава“ - Петровац на Млави
- РТВ „Бисер“ - Пожаревац
- „Хит радио“ - Пожаревац
- „Урбан сити“ - Пожаревац